IOK-HĀN HOK-IM TOĀN (43)

1 Tī khí-thâu ū Tō, Tō kap Siōng-tè sa^n-
kap tī-teh, Tō chiū-sī Siōng-tè. 2Chit ê Tō
tī khí-thâu kap Siōng-tè sa^n-kap tī-teh. 3Bān
mi̍h tùi Tō lâi chhòng-chō; kì^n-nā siū chhòng-
chō ê, bô chi̍t hāng m̄ sī tùi I lâi chhòng-chō.
4Oa̍h-miā tī I ê lāi-bīn; chit ê oa̍h-miā sī lâng
ê kng. 5Kng chiò tī o·-àm; o·-àm bô chiap-
la̍p i. 6Ū chi̍t lâng tùi Siōng-tè chhe lâi, miâ
kiò Iok-hān. 7Chit ê lâng lâi choè kan-chèng,
sī beh ūi-tio̍h kng choè kan-chèng, hō· chèng
lâng tùi I lâi sìn. 8I m̄ sī hit ê kng, sī beh
ūi-tio̍h kng choè kan-chèng nā-tiā^n. 9Ū chin
ê kng lâi ji̍p sè-kan, teh chiò bān lâng. 10I
tī sè-kan, sè-kan tùi I lâi chhòng-chō, iā sè-
kan m̄ bat I. 11I kàu ka-kī ê só·-chāi, iā ka-kī
ê lâng m̄ chiap-la̍p I. 12Kì^n-nā chiap-la̍p I ê,
chiū-sī sìn I ê miâ ê lâng, I chiū siú^n-sù in ū
koân, chiâ^n-choè Siōng-tè ê kiá^n-jî; 13in m̄ sī
tùi hiat-khì, ia̍h m̄ sī tùi jio̍k-thé ê ì-sù, ia̍h
m̄ sī tùi lâng ê ì-sù si^n ê, chiū-sī tùi Siōng-tè.
14Tō chiâ^n jio̍k-thé, khiā-khí tī lán tiong-kan,
ū un-tián kap chin-lí moá-moá; koh goán bat
khoà^n-kì^n I ê êng-kng, chhin-chhiū^n to̍k si^n ê
Kiá^n tùi Pē só· tit ê êng-kng. 15Iok-hān ūi-
tio̍h I choè kan-chèng, kiò kóng, Chit-ê chiū-sī
goá só· kóng, tè-bé goá lâi ê, chiâ^n-choè goá ê
tāi-seng; in-ūi I pún tāi-seng goá tī-teh. 16In-
ūi tùi I ê chhiong-moá lán lóng ū só· siū, chiū
un-tián soà-chiap un-tián. 17In-ūi lu̍t-hoat sī
tùi Mô·-se lâi thoân; un-tián kap chin-lí sī tùi
Iâ-so· Ki-tok chiah ū. 18Bē bat ū lâng khoà^n-
kì^n Siōng-tè; chí-ū tī Pē sim-hoâi tiong to̍k-si^n
ê Kiá^n ū piáu-bêng I.

19Iok-hān ê kan-chèng kì tī ē-toé: Iû-thài
lâng tùi Iâ-lō·-sat-léng chhe chè-si kap Lī-bī
lâng chiū-kūn i lâi mn̄g kóng, Lí sī chī-chūi?
20Hit sî Iok-hān sêng-jīn bô ún-moâ; i sêng-
jīn kóng, Goá m̄ sī Ki-tok. 21Koh mn̄g i, Che
sī chái^n-iū^n? Lí sī Í-lī-a mah? I kóng, M̄ sī.
Lí sī hit ê sian-ti mah? Ǹ kóng, M̄ sī. 22Chiū
kā i kóng, Lí sī chī-chūi? hō· goán thang hê-
hok chhe goán ê. Lí tio̍h kóng ka-kī sī chái^n-
iū^n? 23Kóng, Goá chiū-sī teh kiò tī khòng-iá
ê ê sia^n, kóng, Siu ti̍t Chú ê lō·, chhin-chhiū^n
sian-ti Í-sài-a só· kóng ê. 24Hiah ê lâng chiū-
sī Hoat-lī-sài lâng só· chhe ê. 25In koh mn̄g i
kóng, Lí nā m̄ sī Ki-tok, ia̍h m̄ sī Í-lī-a, ia̍h m̄
sī hit ê sian-ti, chái^n-iū^n kiâ^n soé-lé ah? 26Iok-
hān ìn i, kóng, Goá sī ēng chúi kiâ^n soé-lé; ū
khiā tī lín tiong-kan ê, lín m̄ bat I. 27I chiū-sī
tè-bé goá lâi ê, chiū tháu I ê oê-toà, goá ia̍h
boē kham-tit. 28Chiah ê sū kiâ^n tī Iok-tàn
goā ê Pek-tāi-nî, chiū-sī Iok-hān kiâ^n soé-lé ê
só·-chāi.

29Keh ji̍t, Iok-hān khoà^n-kì^n Iâ-so· chiū-kūn
i, chiū kóng, Lí khoà^n, Siōng-tè ê Iû^n-ko, chiū-
sī tam-tng sè-kan ê choē ê. 30Chit-ê chiū-
sī goá só· bat kóng, Ū chi̍t lâng tè-bé goá
lâi, chiâ^n-choè goá ê tāi-seng, in-ūi I pún tāi-
seng goá tī-teh. 31Goá pún m̄ bat I; to̍k-to̍k

beh hō· I hián-bêng tī Í-sek-liȧt lâng, só·-í
goá lâi ēng chúi kiâ^n soé-lé. 32Iok-hān koh
kan-chèng kóng, Goá bat khoà^n-kì^n Sèng Sîn
chhin-chhiū^n chí^n-á tùi thi^n kàng-lȯh, hioh tī
I téng-bīn. 33Goá pêng-sò· m̄ bat I; tȯk-tȯk
chhe goá ēng chúi kiâ^n soé-lé ê, kā goá kóng,
Lí khoà^n Sèng Sîn kàng-lîm, hioh tī I téng-
bīn, I chiū-sī ēng Sèng Sîn kiâ^n soé-lé ê. 34Goá
bat khoà^n-kì^n, lâi kan-chèng chit-ê sī Siōng-tè
ê Kiá^n.

35Koh keh jit, Iok-hān kap i nn̄g ê hȧk-
seng teh khiā; 36khoà^n-kì^n Iâ-so· teh kiâ^n, chiū
kóng, Lí khoà^n, Siōng-tè ê Iû^n-ko. 37Hit nn̄g ê
hȧk-seng thia^n i só· kóng, chiū tè Iâ-so·. 38Iâ-
so· oȧt-tńg-sin, khoà^n in teh tè I, chiū kā in
kóng, Lín teh chhē sím-mih? In kā I kóng,
Liȧp-pí, lí tiàm tī tá-lȯh? (Liȧp-pí, hoan-ėk
chiū-sī Sian-si^n). 39Iâ-so· kā in kóng, Lín lâi
chiū oē khoà^n-kì^n. In chiū khì, khoà^n I só·
toà ê só·-chāi; hit jit kap I sa^n-kap toà; hit sî
iok-liȯk sì tiám cheng. 40Thia^n Iok-hān ê oē
lâi tè Iâ-so· ê nn̄g lâng, kî-tiong chit-ê sī Se-
bûn Pí-tek ê hia^n-tī, An-tek-liȧt. 41I tāi-seng
tú-tiȯh in hia^n-tī Se-bûn, kā i kóng, Goán í-
keng tú-tiȯh Bí-sài-a (hoan-ėk chiū-sī Ki-tok).
42Chiū chhoā i chiū-kūn Iâ-so·. Iâ-so· khoà^n i
kóng, Lí chiū-sī Iok-hān ê kiá^n Se-bûn; lí beh
chheng choè Ki-hoat (hoan-ėk chiū-sī Pí-tek).

43Koh keh jit, Iâ-so· beh khì Ka-lī-lī, tú-
tiȯh Hui-lėk; chiū kā i kóng, Tè goá. 44Hui-
lėk sī Pek-sài-tāi ê lâng, kap An-tek-liȧt Pí-
tek tâng siā^n. 45Hui-lėk tú-tiȯh Ná-tàn-giȧp,
chiū kā i kóng, Mô·-se kì tī lu̇t-hoat kap chiah
ê sian-ti só· kì ê, goán í-keng tú-tiȯh I, chiū-sī
Iok-sek ê kiá^n, Ná-sat-lėk lâng, Iâ-so·. 46Ná-
tàn-giȧp kā i kóng, Ná-sat-lėk kiám oē chhut
sím-mih hó mih mah? Hui-lėk kóng, Lâi
khoà^n. 47Iâ-so· khoà^n-kì^n Ná-tàn-giȧp chiū-
kūn I, chiū chí i, kóng, Lí khoà^n, chin-chià^n
sī Í-sek-liȧt lâng, sim bô khúi-khiat ê. 48Ná-
tàn-giȧp kā i kóng, Tùi tá-lȯh bat goá? Iâ-
so· kóng, Hui-lėk iáu-bē kiò lí, lí tī bû-hoa-kó
chhiū kha, goá í-keng khoà^n-kì^n lí lah. 49Ná-
tàn-giȧp ìn I kóng, Liȧp-pí, lí chiū-sī Siōng-tè
ê Kiá^n; lí chiū-sī Í-sek-liȧt ê Ông. 50Iâ-so· ìn i
kóng, In-ūi goá kā lí kóng, Goá í-keng khoà^n-
kì^n lí tī bû-hoa-kó chhiū kha, lí chiū sìn mah?
Lí beh khoà^n-kì^n tāi-chì pí chiah-ê khah toā ê.
51Koh kā i kóng, Goá sit-sit kā lín kóng, Lín
beh khoà^n-kì^n thi^n khui, Siōng-tè ê thi^n-sài
chiū^n-lȯh tī Jîn-chú ê téng-bīn.

2 Tē sa^n jit tī Ka-lī-lī ê Ka-ná ū hun-in
ê iân-siȧh; Iâ-so· ê lāu-bú tī hia; 2Iâ-so· kap
I ê hȧk-seng iā hō· in chhiá^n khì hù iân-siȧh.
3Chiú ēng liáu, Iâ-so· ê lāu-bú chiū tùi I kóng,
In bô chiú lah. 4Iâ-so· kā i kóng, lāu-bú ah,
goá kap lí sím-mih kan-siȧp? goá ê sî iáu-bē
kàu. 5I ê lāu-bú kā chiah ê chhe-ēng ê lâng
kóng, Hoān-nā I kā lín kóng ê, lín tiȯh kiâ^n
i. 6Chiàu Iû-thài lâng soé chheng-khì ê lē,
tī hia ū pâi lȧk ê chiȯh àng, tȧk-ê oē toé-tit
nn̄g sa^n tháng chúi. 7Iâ-so· kā chhe-ēng ê lâng
kóng, Ēng chúi hō· i moá àng. Chiū hō· i moá
kàu àng-kháu. 8Koh kā in kóng, Ta^n tiȯh iú^n
i, phâng hō· chiáng-lí iân-toh ê lâng. Chiū
phâng hō· i. 9Chúi pián choè chiú, chiáng-
lí iân-toh ê chhì-lim i, m̄ chai tùi tá-lȯh lâi,
(tȯk-tȯk iú^n chúi ê chhe-ēng chai); chiáng-lí
iân-toh ê chiū kiò sin-kiá^n-sài lâi, 10kā i kóng,
Lâng lóng sī tāi-seng pâi hó chiú; kàu lâng lim
choē-choē, chiah ēng khah chhù ê; tȯk-tȯk lí
lâu hó chiú kàu chit tiȧp. 11Chit-ê thâu chit
pái ê sîn-jiah, Iâ-so· kiâ^n tī Ka-lī-lī ê Ka-ná,
lâi hián-chhut I ê êng-kng; I ê hȧk-seng chiū
sìn I.

12Chit ê sū í-āu, I kap I ê lāu-bú, kap hia^n-

tī, í-ki̍p I ê ha̍k-seng lo̍h-khì Ka-pek-lông;
tiàm hia bô kúi ji̍t.
13Iû-thài lâng ê poâⁿ-kè-choeh kūn lah, Iâ-
so· chiūⁿ Iâ-lō·-sat-léng. 14Tī tiān-ni̍h tú-tio̍h
ū boē gû, iûⁿ, chíⁿ-á, ia̍h ū oāⁿ chîⁿ ê teh chē.
15Iâ-so· ēng soh choè piⁿ, koáⁿ in kap iûⁿ gû
lóng chhut tiān; koh chhia-tó oāⁿ chîⁿ ê lâng
ê chîⁿ, péng-lìn-tńg in ê toh; 16koh kā boē
chíⁿ-á ê kóng, Toà chiah ê mi̍h khì; m̄ thang
ēng goá ê Pē ê chhù choè boé-boē ê chhù. 17I
ê ha̍k-seng kì-tit sèng-keng ū kì, kóng, Goá
ūi-tio̍h lí ê chhù sim-lāi chhin-chhiūⁿ hé to̍h.
18Iû-thài lâng chiū ìn I kóng, Lí choè chiah ê
tāi-chì, ēng sím-mi̍h sîn-jiah hō· goán khoàⁿ?
19Iâ-so· ìn kóng, Lín húi-hoāi chit ê tiān, goá
saⁿ ji̍t beh koh khí i. 20Iû-thài lâng chiū kóng,
Chit ê tiān le̍k-kè sì-cha̍p-la̍k nî chiah khí hó,
ia̍h lí saⁿ ji̍t beh koh khí i mah? 21Nā-sī I án-
ni kóng sī teh lūn I ê sin-khu ê tiān. 22Kàu I
tùi sí-lâng tiong koh-oa̍h, I ê ha̍k-seng chiah
kì-tit I bat án-ni kóng; chiū sìn sèng-keng kap
Iâ-so· só· kóng ê oē.

23Tng poâⁿ-kè-choeh Iâ-so· tī Iâ-lō·-sat-
léng; tī choeh-kî tiong choē-choē lâng khoàⁿ-
kìⁿ I só· kiâⁿ ê sîn-jiah, chiū sìn I ê miâ. 24Nā-
sī Iâ-so· bô ēng pún-sin kau-thok in, in-ūi I
chai chèng lâng, 25iā bô khiàm-ēng lâng tùi I
chèng-bêng lâng sī cháiⁿ-iūⁿ; in-ūi I ka-kī chai
lâng sim-lāi só· khǹg ê.

3 Ū chi̍t ê Hoat-lī-sài lâng, miâ Nî-ko-tí-
bó·, sī Iû-thài lâng ê koaⁿ; 2mî-sī lâi chiū-kūn
Iâ-so·, tùi I kóng, Lia̍p-pí, goán chai lí choè
sian-siⁿ, sī tùi Siōng-tè lâi ê; in-ūi nā m̄ sī
Siōng-tè kap i tī-teh, chiū bô lâng oē kiâⁿ lí só·
kiâⁿ chiah ê sîn-jiah. 3Iâ-so· ìn i, kóng, Goá
si̍t-si̍t kā lí kóng, Lâng nā bô têng-thâu siⁿ,
chiū boē-oē khoàⁿ-kìⁿ Siōng-tè ê kok. 4Nî-ko-
tí-bó· tùi I kóng, Lâng í-keng lāu, cháiⁿ-iūⁿ oē
têng-thâu siⁿ? kiám oē koh ji̍p lāu-bú ê pak-
tó· lâi siⁿ mah? 5Iâ-so· ìn kóng, Goá si̍t-si̍t
kā lí kóng, Lâng nā bô tùi chúi tùi Sèng Sîn
lâi siⁿ, chiū boē-oē ji̍p Siōng-tè ê kok. 6Tùi
jio̍k-thé siⁿ ê sī jio̍k-thé; tùi Sîn siⁿ ê sī sîn.
7Goá kóng, Lín tek-khak tio̍h têng-thâu siⁿ,
lí bo̍h-tit lia̍h choè kî-koài. 8Hong chhut-chāi
ì-sù lâi chhe, lí thiaⁿ-kìⁿ i ê siaⁿ, m̄ chai i tùi
tá-lo̍h lâi, tá-lo̍h khì; kìⁿ-nā tùi Sîn siⁿ ê ia̍h
sī án-ni. 9Nî-ko-tí-bó· ìn I kóng, Cháiⁿ-iūⁿ
oē án-ni ah? 10Iâ-so· ìn i kóng, Lí choè Í-
sek-lia̍t ê sian-siⁿ, iā m̄ chai che mah? 11Goá
si̍t-si̍t kā lí kóng, Goán sī kóng goán só· chai
ê, kan-chèng goán só· khoàⁿ-kìⁿ ê; nā-sī lín
m̄ chiap-la̍p goán ê kan-chèng. 12Goá kā lín
kóng toē-chiūⁿ ê sū, lín siōng-chhiáⁿ m̄ sìn; nā
kā lín kóng thiⁿ-téng ê sū, lín thài beh sìn?
13Bô lâng bat chiūⁿ thiⁿ; chí ū tī thiⁿ-ni̍h ê
Jîn-chú, tùi thiⁿ kàng-lo̍h ê nā-tiāⁿ. 14Koh
chhin-chhiūⁿ Mô·-se kú-khí choâ tī khòng-iá,
Jîn-chú ia̍h tek-khak tio̍h án-ni siū kú-khí;
hō· kìⁿ-nā sìn ê lâng tiàm tī I ū éng-oa̍h.

16In-ūi Siōng-tè chiong to̍k-siⁿ ê Kiáⁿ siúⁿ-
sù sè-kan, hō· kìⁿ-nā sìn I ê lâng boē tîm-lûn,
oē tit-tio̍h éng-oa̍h; I thiàⁿ sè-kan kàu án-ni.
17In-ūi Siōng-tè chhe Kiáⁿ ji̍p sè-kan, m̄ sī beh
sím-phoàⁿ sè-kan; sī beh hō· sè-kan tùi I tit-
tio̍h kiù. 18Sìn I ê lâng bô siū sím-phoàⁿ; m̄
sìn ê lâng í-keng siū sím-phoàⁿ, in-ūi i m̄ sìn
Siōng-tè to̍k-siⁿ Kiáⁿ ê miâ. 19Só· sím-phoàⁿ
ê, chiū-sī kng ji̍p sè-kan, ia̍h lâng ài àm khah
kè-thâu tī kng, in-ūi i só· kiâⁿ sī pháiⁿ. 20Kìⁿ-
nā choè pháiⁿ ê, oàn-hūn kng ia̍h m̄ chiū-kūn
kng, kiaⁿ-liáu i ê só· kiâⁿ siū chek-pī. 21To̍k-
to̍k kiâⁿ chin-lí ê lâng chiū-kūn kng, lâi hián-
bêng i ê só· kiâⁿ sī tī Siōng-tè lâi kiâⁿ.

22Chiah ê tāi-chì í-āu, Iâ-so· kap I ê ha̍k-
seng kàu Iû-thài toē; kap in toà hia lâi kiâⁿ

soé-lé. [23]Iok-hān ia̍h teh kiâ^n soé-lé tī kūn
Sat-léng ê Ai-loán; in-ūi tī hia ū choē-choē
chúi; lâng kàu hia lâi siū soé-lé. [24]In-ūi Iok-
hān iáu-bē koai^n lo̍h ka^n. [25]Tùi án-ni ū Iok-
hān ê ha̍k-seng kap chi̍t ê Iû-thià lâng cheng-
piān chheng-khì ê sū. [26]In lâi chiū-kūn Iok-
hān, kā i kóng, Lia̍p-pí ah, chiông-chêng kap
lí tī Iok-tàn goā; lí só͘ kan-chèng ê, lí khoà^n,
i teh kiâ^n soé-lé, chèng lâng lóng chiū-kūn
I. [27]Iok-hān ìn kóng, Nā m̄ sī tùi thi^n hō͘ i,
chiū lâng boē tit-tio̍h sím-mi̍h. [28]Lín ka-kī ūi-
tio̍h goá choè kan-chèng, goá bat kóng, Goá
m̄ sī Ki-tok, chiū-sī hōng-chhe tī I ê thâu-
chêng nā-tiā^n. [29]Ū sin-niû ê sī sin-kiá^n-sài;
sin-kiá^n-sài ê pêng-iú khiā teh thia^n i, ūi-tio̍h
sin-kiá^n-sài ê sia^n, chiū hoa^n-hí kàu-ke̍k; só͘-í
goá chit ê hoa^n-hí chhiong-moá lah. [30]I tek-
khak heng-ōng, goá tek-khak soe-bî.

[31]Tùi téng-bīn lâi ê, sī tī bān lūi ê téng-bīn;
hit ê tùi toē-ni̍h ê, sī tùi toē chiah ū, ia̍h tùi
toē lâi kóng; tùi thi^n lâi ê sī tī bān lūi ê téng-
bīn. [32]I chiong só͘ thia^n-kì^n ê lâi kan-chèng,
ia̍h bô lâng chiap-la̍p I ê kan-chèng. [33]Chiap-
la̍p I ê kan-chèng ê, í-keng khàm-ìn lâi kan-
chèng Siōng-tè sī chin-si̍t. [34]In-ūi Siōng-tè só͘
chhe ê kóng Siōng-tè ê oē; sī Siōng-tè siú^n-sù
Sèng Sîn bô hān-liōng. [35]Pē thià^n Kiá^n, í-
keng chiong bān mi̍h kau-hù I ê chhiú. [36]Sìn
Kiá^n ê lâng ū éng-oa̍h; m̄ sūn Kiá^n ê lâng boē
khoà^n-kì^n oa̍h, Siōng-tè ê siū-khì tiàm tī i ê
téng-bīn.

4 Chú í-keng chai Hoat-lī-sài lâng thia^n-
kì^n Iâ-so͘ chio-tio̍h ha̍k-seng, ia̍h kā in kiâ^n
soé-lé, pí Iok-hān khah choē, [2]kî-si̍t Iâ-so͘ ka-
kī bô kiâ^n soé-lé, sī I ê ha̍k-seng kiâ^n i), [3]chiū
lī-khui Iû-thài, koh khì Ka-lī-lī. [4]Tio̍h tùi Sat-
má-lī-a keng-kè. [5]Tùi án-ni kàu Sat-má-lī-a
chi̍t ê siâ^n, miâ kiò Sū-ka, kūn Ngá-kok hō͘ i
ê kiá^n Iok-sek ê toē; tī hia ū Ngá-kok ê chúi-
chí^n. [6]Iâ-so͘ kiâ^n lō͘ siān, chiū án-ni chē tī
chí^n-pi^n. Hit sî iok-lio̍k ji̍t tiong-tàu. [7]Ū chi̍t
ê Sat-má-lī-a ê hū-jîn-lâng lâi chhiū^n chúi; Iâ-
so͘ kā i kóng, Chhiá^n hō͘ goá lim. [8]In-ūi I ê
ha̍k-seng í-keng ji̍p siâ^n, khì boé mi̍h thang lâi
chia̍h. [9]Sat-má-lī-a ê hū-jîn-lâng kā I kóng, Lí
sī Iû-thài lâng, chái^n-iū^n tùi goá Sat-má-lī-a
ê hū-jîn-lâng thó chúi lim ah? Sī Iû-thài lâng
kap Sat-má-lī-a lâng bô óng-lâi. [10]Iâ-so͘ ìn i
kóng, Siat-sú lí bat Siōng-tè ê un-sù, kap tùi
lí kóng, Hō͘ goá lim ê, sī chī-chūi; lí tek-khak
kiû I, I chiū ēng oa̍h chúi hō͘ lí. [11]Hū-jîn-lâng
kóng, Chú ah, lí bô chhiū^n chúi ê khì-kū, chí^n
koh chhim; tùi tá-lo̍h ū hit ê oa̍h chúi ah?
[12]Goán chó͘ Ngá-kok lâu chit ê chí^n hō͘ goán,
i ka-kī kap kiá^n-jî kap cheng-si^n lóng lim chit
ê chí^n ê chúi, lí kiám pí i khah toā mah? [13]Iâ-
so͘ ìn i kóng, Lim chit ê chúi ê, lóng beh koh
chhùi-ta; to̍k-to̍k kì^n-nā lim goá só͘ beh hō͘ i
ê chúi ê éng-oán boē chhùi-ta; [14]in-ūi goá só͘
hō͘ i ê chúi beh tī i ê lāi-bīn chiâ^n-choè chúi-
choâ^n, ti̍t-ti̍t chhèng-khí-lâi kàu éng-oán oa̍h.
[15]Hū-jîn-lâng tùi I kóng, Chú ah, ēng chit ê
chúi hō͘ goá, hō͘ goá boē chhùi-ta, ia̍h bián
lâi chiah hn̄g chhiū^n. [16]Iâ-so͘ kā i kóng, Khì
kiò lí ê tiōng-hu, chiah koh lâi. [17]Hū-jîn-lâng
ìn I kóng, Goá bô tiōng-hu. Iâ-so͘ kā i kóng,
Lí kóng, Bô tiōng-hu, sī tio̍h; in-ūi lí bat ū gō͘
ê tiōng-hu; ta^n só͘ ū ê m̄ sī lí ê tiōng-hu; lí ê oē
chin-chià^n tio̍h. [19]Hū-jîn-lâng kā i kóng, Chú
ah, goá khoà^n lí sī sian-ti. [20]Goán chó͘ bat tī
chit ê soa^n kèng-pài; nā-sī lín kóng kèng-pài ê
só͘-chāi eng-kai tī Iâ-lō͘-sat-léng. [21]Iâ-so͘ kā i
kóng, Hū-jîn-lâng ah, tio̍h sìn goá, sî beh kàu
lah, lín kèng-pài Pē ia̍h bô tī chit ê soa^n, ia̍h
bô tī Iâ-lō͘-sat-léng. [22]Lín kèng-pài lín só͘ m̄
chai ê; goán kèng-pài goán só͘ chai ê; in-ūi

chín-kiù sī tùi Iû-thài lâng chhut. 23Nā-sī sî
beh kàu, hiān-kim chiū-sī, chin-si̍t kèng-pài
ê beh ēng sîn ēng chin-si̍t kèng-pài Pē; in-ūi
Pē sī ài chit hō lâng kèng-pài I. 24Siōng-tè sī
Sîn; kèng-pài I ê lâng, tio̍h ēng sîn ēng chin-
si̍t lâi kèng-pài. 25Hū-jîn-lâng kā I kóng, Goá
chai Bí-sài-a teh-beh kàu; I nā kàu beh ēng
it-chhè ê sū kā goán kóng. (Bí-sài-a hoan-e̍k
chiū-sī Ki-tok). 26Iâ-so· kā i kóng, Goá chit ê
teh kap lí kóng oē ê, chiū-sī.

27Hit-sî I ê ha̍k-seng kàu; kî-koài I kap hū-
jîn-lâng kóng oē; to̍k-to̍k bô lâng kóng, Lí
beh sím-mi̍h tāi-chì? á-sī kóng, Lí siá^n-sū
kap hū-jîn-lâng kóng oē? 28Hū-jîn-lâng sûi-sî
pàng-hē i ê chúi-pân, ji̍p siâ^n, kā lâng kóng,
29Lâi khoà^n chi̍t lâng, goá pêng-sò· kiâ^n ê sū,
I lóng kā goá kóng; chit-ê chóng bô sī Ki-
tok ah? 30In chiū chhut siâ^n, lâi chiū-kūn
Iâ-so·. 31Tng sî ha̍k-seng kiû I kóng, Lia̍p-pí
lâi chia̍h. 32Nā-sī I kā in kóng, Goá ū bí-niû
thang chia̍h, lín só· m̄ chai ê. 33Ha̍k-seng chiū
sa^n-kap kóng, Kiám ū lâng hō· I chia̍h mah?
34Iâ-so· kā in kóng, Kiâ^n chhe goá ê ê chí-ì, lâi
bêng-pe̍k I ê kang, chiū-sī goá ê bí-niû. 35Lín
kiám bô kóng, Iáu ū sì ge̍h ji̍t, chiū siu-koah ê
sî kàu mah? Goá kā lín kóng, Kia̍h ba̍k khoà^n
hn̂g, í-keng se̍k, thang koah lah. 36Siu-koah ê
lâng tit-tio̍h kang-chî^n, chek-chū gō·-kak kàu
éng-oa̍h; hō· iā-chéng ê, siu-koah ê, sa^n-kap
hoa^n-hí. 37In-ūi sio̍k-gú só· kóng, Chit-ê iā-
chéng, hit-ê siu-koah, tùi án-ni chin-chià^n ū
iá^n. 38Goá chhe lín siu-koah lín só· bô tio̍h-
boâ ê; pa̍t lâng í-keng tio̍h-boâ, lín hióng-siū
in só· tio̍h-boâ ê.

39Hit ê siâ^n ū Sat-má-lī-a lâng choē-choē sìn
I, sī in-ūi hū-jîn-lâng kan-chèng, kóng, Goá
pêng-sò· kiâ^n ê sū, I lóng kā goá kóng. 40Tùi
án-ni, Sat-má-lī-a lâng chiū-kūn Iâ-so· ê sî,
kiû I kap in toà; I chiū toà hia nn̄g ji̍t. 41In-
ūi I ê oē lâi sìn ê lâng koh khah choē; 42kā
hū-jîn-lâng kóng, Goán ta^n m̄ sī tùi lí ê oē lâi
sìn; sī chhin-sin thia^n-kì^n, chai I chin-chià^n sī
sè-kan ê Kiù-chú.

43Kè nn̄g ji̍t, Iâ-so· lī-khui hia, khì Ka-lī-lī.
44In-ūi Iâ-so· ka-kī kan-chèng, kóng, Sian-ti
lâng tī pún só·-chāi bô chun-kùi. 45Kàu Ka-
lī-lī ê sî, Ka-lī-lī lâng chiap-la̍p I, in-ūi bat
khoà^n I tī Iâ-lō·-sat-léng tng choeh-kî tiong
só· kiâ^n it-chhè ê tāi-chì; in-ūi in pún-sin ia̍h
ū khì hù choeh-kî.

46Iâ-so· koh kàu Ka-lī-lī ê Ka-ná, chiū-sī I
ēng chúi piàn chiú ê só·-chāi. Ū ông ê jîn-sîn,
i ê kiá^n phoà-pī^n tī Ka-pek-lông. 47Thia^n-kì^n
Iâ-so· tùi Iû-thài kàu Ka-lī-lī, chiū khì chiū-
kūn I, kiû I lo̍h-khì i-tī i ê kiá^n; in-ūi teh-beh
sí lah. 48Iâ-so· tùi i kóng, Nā bô khoà^n-kì^n
sîn-jiah kî-sū, lín tek-khak m̄ sìn. 49Ông ê
jîn-sîn tùi I kóng, Chú ah, thàn goá ê soè-
kiá^n iáu-bē sí, lo̍h-lâi-khì. 50Iâ-so· kā i kóng,
Khì ah, lí ê kiá^n oa̍h lah. Hit lâng sìn Iâ-so·
kā i kóng ê oē, chiū khì. 51Tú-tú lo̍h-khì ê
sî, i ê lô·-po̍k kúi-nā lâng tú-tio̍h i, kā i kóng
i ê kiá^n oa̍h lah. 52Chiū mn̄g in, Sím-mi̍h sî
chiah khah hó? In chiū kā i kóng, Chā-ji̍t-tàu
chi̍t tiám cheng jia̍t thè. 53Lāu-pē chai hit sî
tú-tú sī Iâ-so· kóng, Lí ê kiá^n oa̍h lah, ê sî;
i ka-kī kap choân-ke chiū lóng sìn. 54Chit ê
tē jī pái ê sîn-jiah, sī Iâ-so· tùi Iû-thài kàu
Ka-lī-lī í-āu só· kiâ^n ê.

5 Chiah ê sū í-āu, ū Iû-thài lâng ê choeh-
kì; Iâ-so· chiū^n Iâ-lō·-sat-léng.

2Tī Iâ-lō·-sat-léng, kūn Iû^n-mn̂g, ū tî, Hi-
pek-lâi ê khiu^n-kháu kiò choè Pit-sū-tāi, ū gō·
ê léng-lông. 3Hit lāi-bīn ū chhi^n-mî ê, pái-kha
ê, huih ko·-tâ ê, choē-choē pī^n lâng tó-teh. 5Tī
hia ū chi̍t lâng, phoà-pī^n sa^n-cha̍p-poeh nî.

6Iâ-so͘ khoà^{n}-kì^{n} i tó-teh, chai i ê pī^{n} í-keng
kú, kā i kóng, Lí ài tit-tio̍h hó mah? 7Phoà-
pī^{n} ê lâng ìn I kóng, Chú ah, chúi tín-tāng ê
sî, bô lâng thang hû goá lo̍h tî; kàu goá lâi ê
sî, pa̍t lâng tāi-seng goá lo̍h-khì lah. 8Iâ-so͘
kā i kóng, Khí-lâi, giâ lí ê pho͘-á khì kiâ^{n}.
9Hit lâng chek-sî hó, chiū giâ i ê pho͘-á khì
kiâ^{n}.

10Hit ji̍t sī an-hioh-ji̍t, Iû-thài lâng chiū kā
tit-tio̍h i-hó ê lâng kóng, kin-á-ji̍t sī an-hioh-
ji̍t, lí giâ pho͘-á sī m̄ ha̍p-gî. 11Nā-sī i ìn kóng,
Hit-ê i-hó goá ê kā goá kóng, Giâ lí ê pho͘-á lâi
kiâ^{n}. 12In mn̄g i, kóng, Kā lí kóng, Giâ pho͘-
á lâi kiâ^{n} ê, sī sím-mi̍h lâng? 13Tit-tio̍h hó ê
lâng m̄ chai I sī chī-chūi; in-ūi Iâ-so͘ í-keng
khì pa̍t ūi, sī hit só͘-chāi ê lâng choē. 14Āu-
lâi Iâ-so͘ tī tiān-ni̍h tú-tio̍h i, chiū kā i kóng,
Lí í-keng tit-tio̍h hó; bo̍h-tit koh hoān-choē,
kia^{n}-liáu lí tú-tio̍h koh khah chhám. 15Hit
lâng chiū khì kā Iû-thài lâng kóng, i-hó i ê
chiū-sī Iâ-so͘. 16Só͘-í Iû-thài lâng khún-tio̍k
Iâ-so͘, in-ūi I tī an-hioh-ji̍t choè chiah ê tāi-
chì. 17Iâ-so͘ ìn kóng, Goá ê Pē kiâ^{n} tāi-chì
kàu ta^{n}, goá ia̍h kiâ^{n} tāi-chì. 18Só͘-í Iû-thài
lâng it-hoat beh thâi I, in-ūi I m̄ nā hoān-
tio̍h an-hioh-ji̍t, koh kóng Siōng-tè choè I ê
Pē, chiong pún-sin sǹg choè kap Siōng-tè pī^{n}.

19Iâ-so͘ chiū ìn kóng, Goá si̍t-si̍t kā lín
kóng, Kiá^{n} nā m̄ sī khoà^{n}-kì^{n} Pē kiâ^{n} ê, chiū
ka-kī boē kiâ^{n} sím-mi̍h; in-ūi kì^{n}-nā Pē só͘
kiâ^{n} ê, Kiá^{n} ia̍h chiàu án-ni kiâ^{n}. 20In-ūi Pē
thià^{n} Kiá^{n}, chiong pún-sin só͘ kiâ^{n} ê lóng-
chóng hō͘ I khoà^{n}; ia̍h beh chiong pí chiah-ê
khah toā ê só͘ kiâ^{n} hō͘ I khoà^{n}, tì-kàu lín
kî-koài. 21In-ūi chhin-chhiū^{n} Pē hō͘ sí-lâng
khí-lâi, koh hō͘ in oa̍h, Kiá^{n} ia̍h sī án-ni hō͘ I
só͘ ài ê lâng koh-oa̍h. 22In-ūi Pē ia̍h bô sím-
phoà^{n} lâng, to̍k-to̍k ēng sím-phoà^{n} ê sū lóng
kau-tāi Kiá^{n}; beh hō͘ chèng lâng lóng chun-
kèng Kiá^{n}, chhin-chhiū^{n} chun-kèng Pē. 23Bô
chun-kèng Kiá^{n} ê lâng, chiū-sī bô chun-kèng
chhe I ê Pē. 24Goá si̍t-si̍t kā lín kóng, Thia^{n}
goá ê oē, ia̍h sìn chhe goá ê, chiū ū éng-oa̍h,
boē kàu siū sím-phoà^{n}, sī í-keng chhut sí ji̍p
oa̍h lah. 25Goá si̍t-si̍t kā lín kóng, Sî beh kàu,
hiān-chāi chiū-sī lah, sí-lâng teh-beh thia^{n}-kì^{n}
Siōng-tè ê Kiá^{n} ê sia^{n}, iā thia^{n}-kì^{n} ê lâng teh-
beh oa̍h. 26In-ūi chhin-chhiū^{n} Pē tī pún-sin ū
oa̍h-miā, I ia̍h sī án-ni hō͘ Kiá^{n} tī pún-sin ū
oa̍h-miā; 27koh hō͘ I ū koân thang sím-phoà^{n},
in-ūi I sī choè Jîn-chú. 28Bo̍h-tit lia̍h chit-ê
choè kî-koài; in-ūi sî beh kàu, kì^{n}-nā tī bōng-
lāi ê beh thia^{n} I ê sia^{n}, chiah chhut-lâi; 29kiâ^{n}
hó ê koh khí-lâi, tit-tio̍h oa̍h; kiâ^{n} phái^{n} ê koh
khí-lâi, siū sím-phoà^{n}.

30Goá ka-kī boē choè sím-mi̍h; goá chiàu
só͘ thia^{n}-kì^{n} lâi sím-phoà^{n}; goá ê sím-phoà^{n}
ia̍h sī kong-gī; in-ūi goá bô kiû ka-kī ê ì-sù,
chiū-sī kiû chhe goá ê ê ì-sù. 31Goá nā ūi-tio̍h
ka-kī choè kan-chèng, goá ê kan-chèng chiū
bô chin. 32Iáu ū ūi-tio̍h goá choè kan-chèng
ê; goá chai I só͘ ūi-tio̍h goá choè kan-chèng ê
sī chin. 33Lín bat chhe lâng chiū-kūn Iok-hān,
i ū ūi-tio̍h chin-lí choè kan-chèng. 34Nā-sī goá
só͘ siū ê kan-chèng, m̄ sī tùi lâng; to̍k-to̍k goá
kóng chiah-ê, sī beh hō͘ lín tit-tio̍h kiù. 35Iok-
hān chiū-sī teng, tiám to̍h koh kng; lín chêng-
goān chiām-sî hoa^{n}-hí i ê kng. 36Chóng-sī goá
ū kan-chèng, pí Iok-hān ê khah toā; in-ūi Pē
só͘ kau-tāi goá lâi chiâ^{n} ê sū, chiū-sī goá só͘
kiâ^{n} chiah ê sū, kan-chèng goá sī Pē só͘ chhe
ê. 37Chhe goá ê Pē, I ia̍h bat ūi-tio̍h goá
choè kan-chèng. Lín chiông-lâi m̄ bat thia^{n}-
kì^{n} I ê sia^{n}, ia̍h m̄ bat khoà^{n}-kì^{n} I ê hêng-
siōng. 38Koh lín bô I ê tō-lí chûn tī lín, in-ūi
I só͘ chhe ê, lín m̄ sìn I. 39Lín káng-kiù chiah

ê sèng-keng, in-ūi phah-sǹg hit tiong-kan lín
ū éng-oa̍h; ia̍h ūi-tio̍h goá choè kan-chèng ê,
chiū-sī chiah ê sèng-keng; [40]lín iū bô beh chiū-
kūn goá lâi tit-tio̍h oa̍h. [41]Goá bô tùi lâng siū
êng-kng. [42]Chóng-sī goá chai lín bô ū Siōng-
tè ê thià^n tī lín ê sim. [43]Goá tī goá ê Pē ê
mâi lâi, lín m̄ chiap-la̍p goá; nā ū pa̍t lâng
tī ka-kī ê miâ lâi, lín beh chiap-la̍p i. [44]Lín
tāi-ke sa^n-kāng kiû êng-kng, m̄ kiû tùi to̍k-
it ê Siōng-tè lâi ê êng-kng; chái^n-iū^n oē sìn?
[45]Bo̍h-tit phah-sǹg goá beh tùi Pē kò lín; ū
teh kò lín ê, chiū-sī lín só· oá-khò ê Mô·-se.
[46]Lín nā sìn Mô·-se, ia̍h beh sìn goá, in-ūi i
só· siá ê ū lūn goá. [47]Lín nā m̄ sìn i ê chheh,
thái oē sìn goá ê oē ah?

6 Chiah ê sū í-āu, Iâ-so· kè-khì Ka-lī-lī hái
hit pêng, chiū-sī Thê-pì-lí-a hái. [2]Ū choē-choē
lâng tè I, sī in-ūi khoà^n-kì^n I só· kiâ^n tī pī^n
lâng ê sîn-jiah. [3]Iâ-so· chiū^n soa^n, kap I ê
ha̍k-seng chē tī hia. [4]Poâ^n-kè-choeh, chiū-sī
Iû-thài lâng ê choeh, kūn lah. [5]Iâ-so· kia̍h ba̍k
khoà^n-kì^n choē-choē lâng chiū-kūn I, chiū kā
Hui-le̍k kóng, Lán beh tùi tá-lo̍h boé piá^n lâi
hō· chiah ê lâng chia̍h ah? [6]I kóng chit-ê sī
teh chhì i; in-ūi I ka-kī chai só· beh kiâ^n ê.
[7]Hui-le̍k ìn I kóng, Ēng nn̄g pah ê gûn-á lâi
boé piá^n, ia̍h bô kàu-gia̍h hō· in ta̍k lâng tit-
tio̍h tām-po̍h. [8]I ê ha̍k-seng tiong chi̍t lâng,
chiū-sī Se-bûn Pí-tek ê hia^n-tī, An-tek-lia̍t, kā
I kóng, [9]Tī chia chi̍t ê gín-ná ū gō· ê toā-be̍h
piá^n, nn̄g bé hî; chóng-sī chiong chiah-ê hō·
hiah choē lâng, ū kàu tá-lo̍h? [10]Iâ-so· kóng,
Lín kah hiah ê lâng chē-teh. Hit só·-chāi choē-
choē chháu. Lâng chiū lóng chē, siàu-gia̍h
iok-lio̍k gō· chheng. [11]Iâ-so· the̍h hiah ê piá^n;
chiok-siā liáu-āu, chiū pun hō· chē ê lâng; hî
ia̍h sī án-ni, lóng chiàu in só· ài. [12]In í-keng
chia̍h pá, Iâ-so· kā I ê ha̍k-seng kóng, Khioh
só· chia̍h chhun ê sut-á, bián-tit ū phah-sńg,
[13]Chiū chiong só· chia̍h chhun gō· ê toā-be̍h
piá^n ê piá^n-chhùi, khioh moá cha̍p-jī kheng.
[14]Hiah ê lâng khoà^n-kì^n I só· kiâ^n ê sîn-jiah,
chiū kóng, Chit-ê chin-chiâ^n sī só· beh lâi sè-
kan ê sian-ti.

[15]Iâ-so· chai chèng lâng beh lâi, ài ngī-lia̍h
I, hō· I choè ông, chiū koh thè-khì ji̍p soa^n,
chí-ū I ka-kī tī hia.

[16]Hông-hun àm, I ê ha̍k-seng lo̍h-khì kàu
hái-pi^n; [17]chiū^n chûn, beh kè hái khì Ka-pek-
lông. Í-keng àm, Iâ-so· iáu-bē kàu. [18]In-ūi
hong chin thàu, hái-éng chiū ná toā. [19]Tùi
án-ni ha̍k-seng kò chûn, iok-lio̍k kiâ^n poeh
lí, á cha̍p lí, khoà^n-kì^n Iâ-so· kiâ^n hái-bīn,
ná oá-kūn chûn, chiū kia^n. [20]Nā-sī Iâ-so· tùi
in kóng, Sī goá, bián kia^n. [21]Ha̍k-seng chiū
hoa^n-hí chih-chiap I chiū^n chûn; chûn liâm-
pi^n kàu in só· beh khì ê só·-chāi.

[22]Keh ji̍t, khiā tī hái hit pêng hoā^n ê chèng
lâng, khoà^n-kì^n hit ūi bô pa̍t chiah chûn-á,
chí-ū chi̍t chiah nā-tiā^n, koh Iâ-so· bô kap I ê
ha̍k-seng tah hit chiah chûn, chí-ū ha̍k-seng
ka-kī khì; [23]chóng-sī ū kúi chiah chûn-á tùi
Thê-pì-lí-a lâi, kàu kūn tī Chú chiok-siā liáu-
āsu chèng lâng chia̍h piá^n ê só·-chāi); [24]chèng
lâng khoà^n-kì^n Iâ-so· kap I ê ha̍k-seng lóng
bô tī hia, chiū tah hit kúi chiah chûn-á, kàu
Ka-pek-lông chhē Iâ-so·. [25]Í-keng tú-tio̍h I tī
hái ê hit pêng hoā^n, chiū kā I kóng, Lia̍p-pí,
lí sím-mi̍h sî kàu chia? [26]Iâ-so· ìn kóng, Goá
si̍t-si̍t kā lín kóng, Lín chiah-ê chhē goá, m̄
sī in-ūi khoà^n-kì^n sîn-jiah, sī in-ūi chia̍h piá^n
kàu pá nā-tiā^n. [27]Bo̍h-tit ūi-tio̍h oē pāi-hoāi ê
bí-niû lâi tio̍h-boâ, tio̍h ūi-tio̍h tn̂g-tn̂g tī-teh
éng-oa̍h ê bí-niû lâi tio̍h-boâ, chiū-sī Jîn-chú
só· beh hō· lín ê; in-ūi I sī Pē Siōng-tè só·
khàm-ìn ê. [28]In chiū tùi I kóng, Goán tio̍h

chái^{n}-iū^{n} kiâ^{n}, lâi choè Siōng-tè ê kang? [29]Iâ-
so͘ ìn kóng, Sìn I só͘ chhe ê, chit-ê chiū-sī
Siōng-tè ê kang. [30]In kā I kóng, Lí kiâ^{n} sím-
mi̍h sîn-jiah, hō͘ goán khoà^{n}, lâi sìn lí ah?
Lí kiâ^{n} sím-mi̍h ah? [31]Goán ê chó͘ tī khòng-
iá chia̍h má-ná; chiàu só͘ kì-chài kóng, Ēng
tùi thi^{n} lâi ê piá^{n} hō͘ in chia̍h. [32]Iâ-so͘ kā
in kóng, Goá si̍t-si̍t kā lín kóng, M̄ sī Mô͘-se
ēng tùi thi^{n} lâi ê piá^{n} hō͘ lín, chiū-sī goá ê
Pē ēng tùi thi^{n} lâi ê chin piá^{n} hō͘ lín. [33]In-ūi
Siōng-tè ê piá^{n}, chiū-sī hit ê tùi thi^{n} lo̍h-lâi,
iā ēng oa̍h-miā siú^{n}-sù sè-kan ê. [34]In chiū tùi
I kóng, Chú ah, siông-siông ēng chit hō piá^{n}
hō͘ goán. [35]Iâ-so͘ kā in kóng, Goá chiū-sī
oa̍h-miā ê piá^{n}; chiū-kūn goá ê lâng koat-toàn
boē iau, sìn goá ê lâng éng-éng boē chhùi-ta.
[36]Nā-sī goá bat kā lín kóng, Lín í-keng khoà^{n}-
kì^{n} goá, ia̍h iû-goân m̄ sìn. [37]Kì^{n}-nā Pē só͘ hō͘
goá ê, beh lóng chiū-kūn goá; chiū-kūn goá ê
lâng, goá koat-toàn bô khì-sak i. [38]In-ūi goá
tùi thi^{n} kàng-lo̍h m̄ sī kiâ^{n} ka-kī ê chí-ì, chiū-sī
kiâ^{n} chhe goá ê ê chí-ì. [39]Ta^{n} chhe goá ê ê chí-
ì, chiū-sī kì^{n}-nā I só͘ hō͘ goá ê, goá bô sit-lo̍h
chi̍t-ê, sī tī boa̍t-ji̍t hō͘ i koh-oa̍h. [40]In-ūi goá
ê Pē ê chí-ì chiū-sī kì^{n}-nā khoà^{n}-kì^{n} Kiá^{n} lâi
sìn I ê lâng, lóng ū éng-oa̍h; iā goá tī boa̍t-ji̍t
hō͘ i koh-oa̍h.

[41]Iû-thài lâng in-ūi Iâ-so͘ kóng, Goá sī tùi
thi^{n} kàng-lo̍h ê piá^{n}, chiū nga̍uh-nga̍uh-liām
I, kóng, [42]Chit-ê kiám m̄ sī Iok-sek ê kiá^{n} Iâ-
so͘ mah? I ê pē-bú sī lán só͘ bat ê. Ta^{n} chái^{n}-
iū^{n} kóng, Goá sī tùi thi^{n} kàng-lo̍h ah? [43]Iâ-so͘
ìn kóng, Lín bo̍h-tit án-ni nga̍uh-nga̍uh-liām.
[44]Nā m̄ sī chhe goá ê Pē ín-chhoā i, chiū bô
lâng oē chiū-kūn goá; chiū-kūn goá ê, goá tī
boa̍t-ji̍t beh hō͘ i koh-oa̍h. [45]Tī chiah ê sian-
ti ū kì-chài kóng, In lóng beh hō͘ Siōng-tè kà
in. Kì^{n}-nā tùi Pē thia^{n}-kì^{n} lâi o̍h ê lâng, chiū
chiū-kūn goá. [46]Che m̄ sī kóng ū lâng bat
khoà^{n}-kì^{n} Pē, chí ū tùi Siōng-tè lâi ê, I bat
khoà^{n}-kì^{n} Pē. [47]Goá si̍t-si̍t kā lín kóng, Sìn
ê lâng ū éng-oa̍h. [48]Goá sī oa̍h-miā ê piá^{n}.
[49]Lín ê chó͘ tī khòng-iá chia̍h má-ná, in ia̍h
sí. [50]Chit-ê chiū-sī tùi thi^{n} kàng-lo̍h ê piá^{n},
hō͘ lâng chia̍h ê, iā boē sí. [51]Goá sī oa̍h ê
piá^{n}, tùi thi^{n} kàng-lo̍h ê; lâng nā chia̍h chit
ê piá^{n}, chiū oa̍h kàu éng sè-tāi; koh goá só͘
beh hō͘ lâng ê piá^{n}, chiū-sī goá ê bah ūi-tio̍h
sè-kan ê oa̍h-miā chiah siú^{n}-sù ê.

[52]Tùi án-ni Iû-thài lâng sa^{n}-chi^{n}, kóng,
Chit lâng thái oē ēng I ê bah hō͘ lán chia̍h?
[53]Iâ-so͘ chiū kā in kóng, Goá si̍t-si̍t kā lín
kóng, Lín nā bô chia̍h Jîn-chú ê bah, bô lim
I ê huih, chiū lín ê lāi-bīn bô oa̍h. [54]Chia̍h
goá ê bah, lim goá ê huih ê lâng ū éng-oa̍h;
boa̍t-ji̍t goá beh hō͘ i koh-oa̍h. [55]Goá ê bah sī
chin ê chia̍h-mi̍h, goá ê huih sī chin-si̍t thang
lim ê. [56]Chia̍h goá ê bah, lim goá ê huih ê
lâng, i tiàm-tī goá, goá ia̍h tiàm-tī i. [57]Chhin-
chhiū^{n} oa̍h ê Pē chhe goá, koh goá tùi Pē lâi
oa̍h; chia̍h goá ê, beh tùi goá lâi oa̍h, ia̍h sī
án-ni. [58]Che chiū-sī tùi thi^{n} kàng-lo̍h ê piá^{n};
m̄ sī chhin-chhiū^{n} lia̍t-chó͘ ê chia̍h má-ná, iā
sí-khì; chia̍h chit ê piá^{n} ê lâng, beh oa̍h kàu
éng sè-tāi. [59]Chiah ê oē sī Iâ-so͘ tiàm tī Ka-
pek-lông hoē-tn̂g lâi kà-sī lâng ê sî só͘ kóng
ê.

[60]I ê ha̍k-seng tiong choē-choē lâng thia^{n}-
liáu chiū kóng, Chit ê oē chin oh; chī-chūi oē
thia^{n} i? [61]Iâ-so͘ sim-lāi chai I ê ha̍k-seng in-
ūi chit-ê nga̍uh-nga̍uh-liām, chiū kā in kóng,
Chit-ê sī that-gāi-tio̍h lín mah? [62]Siat-sú lín
khoà^{n}-kì^{n} Jîn-chú chiū^{n} kàu i goân-pún ê só͘-
chāi ni̍h? [63]Hō͘ lâng oa̍h ê chiū-sī Sîn: jio̍k-
thé chiū bô lī-ek; goá só͘ kā lín kóng ê oē sī
sîn, sī oa̍h-miā. [64]Nā-sī lín tiong-kan ū m̄ sìn

ê lâng lah. In-ūi Iâ-so· tùi khí-thâu chiū chai
chī-chūi m̄ sìn I, chī-chūi beh boē I. 65Koh
kóng, In-ūi án-ni, goá bat kā lín kóng, nā m̄
sī tùi Pē hō· i, bô lâng oē chiū-kūn goá.

66Tùi án-ni I ê hȧk-seng choē-choē thè-khì,
bô koh kap I kiâ^n. 67Iâ-so· chiū kā chȧp-jī ê
hȧk-seng kóng, Lín iȧh beh khì mah? 68Se-
bûn Pí-tek ìn I kóng, Chú ah, lí ū éng-oȧh ê
oē, goán beh khì chhē chī-chūi ah? 69Goán í-
keng sìn, koh chai lí sī Siōng-tè ê Sèng-ê. 70Iâ-
so· ìn kóng, Goá kiám m̄ sī kéng lín chȧp-jī
lâng, iȧh lín tiong-kan chi̇t-ê sī mô·-kúi ah?
71I kóng án-ni sī chí Ka-liȯk lâng Se-bûn ê
kiá^n Iû-tāi, in-ūi i sī chȧp-jī hȧk-seng ê chi̇t-ê
teh-beh boē I ê.

7 Chiah ê sū í-āu, Iâ-so· sì-koè kiâ^n tī Ka-
lī-lī, m̄ ài kiâ^n tī Iû-thài, in-ūi Iû-thài lâng ài
beh thâi I. 2Hit sî Iû-thài lâng ê choeh, chiū-
sī tah-liâu-choeh, kūn lah. 3I ê hia^n-tī chiū
tùi I kóng, Lí tiȯh lī-khui chia, khì Iû-thài,
hō· lí ê hȧk-seng iȧh thang khoà^n-kì^n lí só·
kiâ^n ê sū. 4Lâng ài chhut-miâ, chiū bô tī àm-
chī^n ê só·-chāi choè tāi-chì. Lí nā kiâ^n chiah ê
sū, chiū tiȯh chiong ka-kī hián-bêng tī sè-kan.
5In-ūi I ê hia^n-tī iȧh bô sìn I. 6Iâ-so· chiū kā
in kóng, Goá ê sî iáu-bē kàu; nā-sī lín ê sî
siông-siông piān. 7Sè-kan boē-oē oàn-hūn lín;
sī oàn-hūn goá, in-ūi goá kan-chèng i ê só·
kiâ^n sī phái^n. 8Lín chiū^n-khì hù choeh; goá
iáu-bē thang chiū^n-khì hù chit ê choeh; in-ūi
goá ê sî iáu-bē moá. 9Í-keng kā in kóng án-ni,
chiū iû-goân tiàm Ka-lī-lī.

10I ê hia^n-tī í-keng chiū^n-khì hù choeh, I
pún-sin iȧh chiū^n-khì, m̄ sī hián-jiân, sī chhin-
chhiū^n àm-chī^n. 11Iû-thài lâng tī choeh-kì
tiong chhē Iâ-so· kóng, I tī tá-lȯh? 12Chèng
lâng ūi-tiȯh I choē-choē chī-bú chī-chū; ū-ê
kóng, sī hó lâng; ū-ê kóng, M̄ sī, sī bê-hėk
chèng lâng nā-tiā^n. 13Tȯk-tȯk bô lâng hián-
jiân kóng I ê sū, in-ūi kia^n Iû-thài lâng ê iân-
kò·.

14Tng choeh-kì ê tiong-chām Iâ-so· chiū^n
tiān kà-sī. 15Iû-thài lâng chiū kî-koài, kóng,
Chit ê lâng bē ū jip ȯh, tùi tá-lȯh bat chheh?
16Iâ-so· chiū ìn kóng, Goá ê kà-sī m̄ sī siȯk tī
ka-kī, sī siȯk tī chhe goá ê. 17Lâng nā goān
kiâ^n I ê chí-ì, chiū oē chai chit ê kà-sī sī tùi
Siōng-tè chhut, á-sī goá tùi ka-kī lâi kóng ê.
18Tùi ka-kī lâi kóng ê, sī kiû ka-kī ê êng-kng;
tȯk-tȯk kiû chhe i ê ê êng-kng, hit ê lâng chiū-
sī chin, iȧh i ê lāi-bīn bô put-gī. 19Mô·-se kiám
bô ēng lu̇t-hoat thoân hō· lín mah? Nā-sī lín
tiong-kan bô chi̇t lâng kiâ^n lu̇t-hoat. Lín siá^n-
sū ài beh thâi goá? 20Chèng lâng ìn kóng, Lí
hoān-tiȯh kúi, chī-chūi ài beh thâi lí? 21Iâ-
so· ìn kóng, Goá bat kiâ^n chi̇t hāng sū, lín
lóng liȧh choè kî-koài. 22In-ūi án-ni Mô·-se
ēng kat-lé thoân hō· lín, (kî-si̇t m̄ sī tùi Mô·-
se, sī tùi liȧt-chó·); iȧh lín tī an-hioh-ji̇t kā
lâng kiâ^n kat-lé. 23Lâng nā tī an-hioh-ji̇t siū
kat-lé, bián-tit ûi-kėh Mô·-se ê lu̇t-hoat; chiū
goá tī an-hioh-ji̇t hō· chi̇t lâng choân-thé lóng
hó, lín in-ūi án-ni siū-khì goá mah? 24Bȯh-tit
chiàu goā-māu lâi gí-toàn, tiȯh thàn kong-gī
lâi gí-toàn.

25Tùi án-ni Iâ-lō·-sat-léng ê lâng, ū-ê kóng,
Chit-ê kiám m̄ sī in só· ài thâi ê mah? 26Lí
khoà^n, I hó-tá^n teh kóng, iȧh bô lâng tùi I
kóng sím-mi̇h. Kiám sī chiah ê koa^n-hú chin-
chià^n chai chit-ê sī Ki-tok mah? 27Nā-sī lán
bat chit ê lâng tùi tá-lȯh lâi; m̄ kú Ki-tok lâi
ê sî bô lâng chai I tùi tá-lȯh lâi. 28Tùi án-
ni Iâ-so· tī tiān-ni̇h kà-sī, kiò kóng, Lín bat
goá, iȧh chai goá tùi tá-lȯh lâi; goá m̄ sī chū-
choan lâi, chhe goá lâi ê sī chin-si̇t, lín m̄ bat
I. 29Goá bat I; in-ūi goá tùi I lâi, iȧh I chhe

goá. [30]In chiū ài beh liȧh I; chóng-sī bô lâng
hē chhiú, in-ūi I ê sî iáu-bē kàu. [31]Chèng lâng
tiong choē-choē lâng sìn I, kóng, Ki-tok lâi ê
sî, kiám beh kiâⁿ sîn-jiah pí chit lâng só· kiâⁿ
ê khah choē mah? [32]Hoat-lī-sài lâng thiaⁿ-
kìⁿ chèng lâng án-ni chī-bú chī-chū teh kóng
I, chiū chiah ê chè-si-thâu kap Hoat-lī-sài lâng
chhe gê-iȧh beh liȧh I. [33]Iâ-so· chiū kóng, Goá
iáu ū tiap-á kú kap lín tī-teh, āu-lâi beh tò-
khì chiū-kūn chhe goá ê. [34]Lín beh chhē goá,
iȧh chhē boē tiȯh; goá só· toà ê só·-chāi, lín
boē-oē kàu. [35]Iû-thài lâng chiū saⁿ-kap kóng,
I beh tá-lȯh khì, tì-kàu lán chhē I boē tiȯh?
kiám beh chiū-kūn Hi-lī-nî tiong sì-soàⁿ khiā-
khí ê Iû-thài lâng, lâi kà-sī Hi-lī-nî lâng mah?
[36]I só· kóng, Lín beh chhē goá boē tiȯh; goá
só· toà ê só·-chāi, lín boē-oē kàu; che sī sím-
mi̇h oē ah?

[37]Tng choeh-kî ê bé ji̇t, chiū-sī siōng toā ê
ji̇t, Iâ-so· khiā-teh, kiò kóng, Nā ū chhùi-ta ê
lâng, tiȯh chiū-kūn goá lâi lim. [38]Sìn goá ê
lâng, chhin-chhiūⁿ sèng-keng só· kóng, ū oȧh
chúi ê khoe, beh tùi i ê pak-lāi lâu-chhut. [39]I
kóng án-ni sī chí sìn I ê lâng só· beh siū ê Sèng
Sîn; hit sî bē ū siúⁿ-sù Sèng Sîn; in-ūi Iâ-so·
bē ū tit-tiȯh êng-kng. [40]Chèng lâng tiong ū-ê
thiaⁿ-kìⁿ chiah ê oē lâi kóng, Chit lâng chin-
chiàⁿ sī hit ê sian-ti. [41]Ū-ê kóng, Chit lâng
chiū-sī Ki-tok. Nā-sī ū-ê kóng, Ki-tok kiám
tùi Ka-lī-lī chhut mah? [42]Sèng-keng kiám bô
kóng, Ki-tok sī Tāi-pi̇t ê hō·-è, tùi Tāi-pi̇t ê
pún huiⁿ Pek-lī-hêng chhut mah? [43]Tùi án-ni
chèng lâng in-ūi I lâi hun-pêng. [44]Kî-tiong ū
lâng ài liȧh I; chóng-sī bô lâng hē chhiú.

[45]Gê-iȧh chiū lâi kìⁿ chiah ê chè-si-thâu kap
Hoat-lī-sài lâng; in chiū tùi gê-iȧh kóng, Siáⁿ-
sū bô toà I lâi? [45]Gê-iȧh ìn kóng, Chiông-
lâi bē ū lâng kóng oē chhin-chhiūⁿ I án-ni.
[47]Hoat-lī-sài lâng ìn kóng, Lín iȧh siū bê-hėk
mah? [48]Chiah ê koaⁿ-hú á-sī Hoat-lī-sài lâng,
kiám ū lâng sìn I? [49]Tȯk-tȯk chiah-ê m̄ bat
lu̇t-hoat ê peh-sìⁿ, sī siū chiù-chó· ê. [50]In
tiong-kan ū Nî-ko-tí-bó·, chiū-sī chêng chiū-
kūn Iâ-so· ê, kā in kóng, [51]Bô tāi-seng thiaⁿ
lâng ê oē, lâi chai i ê só· kiâⁿ; lán ê lu̇t-hoat
kiám ū tēng i ê choē mah? [52]In chiū ìn i
kóng, Lí iȧh sī tùi Ka-lī-lī chhut mah? Lí khì
chhâ-khó, chiū chai Ka-lī-lī bô chhut sian-ti.

8 Tȧk lâng chiū tò-khì in tau; Iâ-so· khì
Kaⁿ-ná soaⁿ. [2]Thàu-chá koh kàu tī tiān-ni̇h,
peh-sìⁿ lóng chiū-kūn I; I chiū chē-teh lâi kà-
sī in. [3]Keng-hȧk-sū kap Hoat-lī-sài lâng toà
chi̇t ê hū-jîn-lâng lâi, sī tī kiâⁿ kan-îm ê sî hō·
lâng liȧh-tiȯh-ê; [4]í-keng hō· i khiā tī tiong-
ng, in chiū tùi Iâ-so· kóng, Sian-siⁿ, chit ê
hū-jîn-lâng sī tú-tú kiâⁿ kan-îm ê sî hō· lâng
liȧh-tiȯh. [5]Mô·-se tī lu̇t-hoat bēng-lēng goán
ēng chiȯh-thâu tìm-sí chit hō ê hū-jîn-lâng,
taⁿ lí kóng cháiⁿ-iūⁿ? [6]In kóng án-ni sī beh
chhì Iâ-so·, ài tit-tiȯh ū phāng thang kò I. Iâ-
so· chiū àⁿ io, ēng chńg-thâu-á siá-jī tī thô·-
kha. [7]In iû-goân mn̄g I bô soah. Iâ-so· chiū
thêng sin khí-lâi, tùi in kóng, Lín tiong-kan
bô choē ê lâng thang tāi-seng ēng chiȯh-thâu
tìm i. [8]Chiū koh àⁿ io, ēng chńg-thâu-á siá-jī
tī thô·-kha. [9]In thiaⁿ-liáu, tùi lāu kàu siàu-
liân, chi̇t-ê chi̇t-ê lóng chhut-khì; chí-ū Iâ-so·
ka-kī tī-teh, hū-jîn-lâng iû-goân khiā tī tiong-
ng. [10]Iâ-so· thêng sin khí-lâi kā i kóng, Hū-
jîn-lâng ah, in tī tá-lȯh? Bô lâng tēng lí ê choē
mah? [11]I kóng, Chú ah, bô. Iâ-so· kóng, Goá
iȧh bô tēng lí ê choē; khì ah; taⁿ í-āu bȯh-tit
koh hoān-choē.

[12]Iâ-so· koh kā chèng lâng kóng, Goá sī
sè-kan ê kng; tè goá ê lâng bô kiâⁿ tī àm,
hoán-tńg beh ū oȧh-miā ê kng. [13]Hoat-lī-sài

lâng chiū kā I kóng, Lí ūi-tiȯh pún-sin choè kan-chèng; lí ê kan-chèng m̄ sī chin. 14Iâ-so· ìn kóng, Goá sui-bóng ūi-tiȯh pún-sin choè kan-chèng, goá ê kan-chèng iȧh sī chin; in-ūi goá chai pún-sin tùi tá-lȯh lâi, tùi tá-lȯh khì. 15Lín chiàu jiȯk-thé gí-toàn lâng; goá bô gí-toàn lâng. 16Goá chiū nā gí-toàn, goá ê gí-toàn sī chin; in-ūi goá m̄ sī ka-kī tī-teh, sī goá kap chhe goá ê Pē sa^{n}-kap tī-teh. 17Koh tī lín ê lu̇t-hoat ū kì-chài, N̄ng lâng ê kan-chèng chiū-sī chin. 18Goá sī ūi-tiȯh ka-kī choè kan-chèng, chhe goá ê Pē iȧh ūi-tiȯh goá kan-chèng. 19In chiū kā i kóng, Lí ê Pē tī tá-lȯh? Iâ-so· ìn kóng, Lín m̄ bat goá, iȧh m̄ bat goá ê Pē; lín nā bat goá, chiū iȧh bat goá ê Pē. 20Iâ-so· tī tiān-nih kà-sī lâng, tī khò·-pâng lāi kóng chiah ê oē; iȧh bô lâng liȧh I, in-ūi I ê sî iáu-bē kàu.

21Iâ-so· koh kā in kóng, Goá beh khì lah, lín beh chhē goá, iȧh beh sí tī lín ê choē; goá khì ê só·-chāi, lín boē-oē kàu. 22Iû-thài lâng chiū kóng, I kóng, Goá khì ê só·-chāi, lín boē-oē kàu, kiám sī beh chū-chīn mah? 23Iâ-so· kā in kóng, Lín sī tùi ē-bīn, goá sī tùi téng-bīn; lín sī tùi chit sè-kan; goá m̄ sī tùi chit sè-kan. 24Só·-í goá ū kā lín kóng, lín beh sí tī lín ê choē; in-ūi lín nā m̄ sìn goá sī I, chiū lín beh sí tī lín ê choē. 25In chiū kā I kóng, Lí sī chī-chūi? Iâ-so· kā in kóng, Chiū-sī goá tùi khí-thâu só· kā lín kóng ê. 26Goá ū choē-choē hāng beh gī-lūn lín, beh phoà^{n}-toàn lín; tȯk-tȯk chhe goá ê sī chin; goá só· tùi I thia^{n}-kì^{n} ê, chiū thoân hō· sè-kan. 27In m̄ chai I só· tùi in kóng ê sī chí Pē. 28Iâ-so· chiū kóng, Lín kú-khí Jîn-chú ê sî, chiū chai goá sī I, iȧh goá só· kiâ^{n} ê bô chi̇t hāng tùi ka-kī; sī chiàu Pē só· kà-sī goá ê, lâi kóng chiah-ê. 29Chhe goá ê kap goá tī-teh; I bô pàng goá ka-kī tī-teh; in-ūi goá siông-siông kiâ^{n} I só· hoa^{n}-hí ê. 30Tng Iâ-so· kóng chiah ê oē ê sî, choē-choē lâng sìn I.

31Iâ-so· chiū tùi sìn I ê Iû-thài lâng kóng, Lín nā siông-siông tiàm tī goá ê tō-lí, chiū chin-chià^{n} sī goá ê hȧk-seng; 32Lín beh bat chin-lí, iȧh chin-lí beh hō· lín chū-iû. 33In ìn I kóng, Goán chiah-ê sī A-pek-lȧh-hán ê hō·-è, chiông-lâi bē bat choè lâng ê lô·-châi; lí chái^{n}-iū^{n} kóng, Lín beh tit-tiȯh chū-iû ah? 34Iâ-so· ìn kóng, Goá si̇t-si̇t kā lín kóng, Kì^{n}-nā hoān choē ê, chiū-sī choē ê lô·-châi. 35Lô·-châi bô éng-éng toà tī ke-lāi; kiá^{n} chiū éng-éng toà. 36Só·-í Kiá^{n} nā hō· lín chū-iû, lín chiū chin-chià^{n} chū-iû. 37Goá chai lín sī A-pek-lȧh-hán ê hō·-è; tȯk-tȯk lín ài beh thâi goá, in-ūi goá ê tō-lí bô chûn tī lín ê sim. 38Goá tùi goá ê Pē khoà^{n}-kì^{n} ê, goá chiū kóng i; lín tùi lín ê pē thia^{n}-kì^{n} ê, lín chiū kiâ^{n} i. 39In ìn I kóng, Goán ê pē chiū-sī A-pek-lȧh-hán. Iâ-so· kā in kóng, Lín nā sī A-pek-lȧh-hán ê kiá^{n}, chiū beh kiâ^{n} A-pek-lȧh-hán ê só· kiâ^{n}. 40Ta^{n} goá sī chiong goá tùi Siōng-tè só· thia^{n} ê chin-lí lâi kā lín kóng ê lâng, iȧh lín ài beh thâi goá; che m̄ sī A-pek-lȧh-hán ê só· kiâ^{n}. 41Lín sī kiâ^{n} lín ê pē ê só· kiâ^{n}. In kā I kóng, Goán m̄ sī tùi kan-îm lâi si^{n}; goán ū chi̇t ê Pē, chiū-sī Siōng-tè. 42Iâ-so· kā in kóng, Nā sī Siōng-tè choè lín ê Pē, lín chiū thià^{n} goá; in-ūi goá sī tùi Siōng-tè chhut; iȧh lâi kàu chia, m̄ sī chū-choan lâi, sī I chhe goá. 43Lín bô bêng goá ê oē sī chái^{n}-iū^{n}? Sī in-ūi lín boē-oē thia^{n} goá ê tō-lí. 44Lín só· tùi i chhut ê pē, chiū-sī Mô·-kúi; lín ê pē ê su-iȯk, lín ài beh kiâ^{n} i. I tùi khí-thâu choè thâi-lâng ê, bô khiā-tiâu tī chin-lí, in-ūi i lāi-bīn bô chin-lí. I kóng pėh-chhȧt ê sî, chiū-sī tùi ka-kī só· ū ê lâi kóng; in-ūi i sī pėh-chhȧt ê, iȧh choè pėh-chhat ê pē. 45In-ūi goá kóng

chin-lí, lín m̄ sìn goá. 46Lín tiong-kan chī-chūi
gí goá ū choē? Goá nā kóng chin-lí, lín siá^{n}-
sū m̄ sìn goá? 47Tùi Siōng-tè chhut-ê thia^{n}
Siōng-tè ê oē; lín só͘-í m̄ thia^{n}, in-ūi lín m̄ sī
tùi Siōng-tè chhut. 48Iû-thài lâng ìn I kóng,
Goán kóng lí sī Sat-má-lī-a lâng, koh hoān-
tiȯh kúi, kiám bô chin tiȯh? 49Iâ-so͘ ìn kóng,
Goá m̄ sī hoān-tiȯh kúi; goá sī chun-kèng goá
ê Pē, nā-sī lín bú-bān goá. 50Goá bô kiû ka-
kī ê êng-kng; ū chi̇t-ê teh thoè goá kiû koh
sím-phoà^{n} ê. 51Goá si̇t-si̇t kā lín kóng, Lâng
nā siú goá ê tō-lí, chiū éng-oán bô kì^{n}-tiȯh
sí. 52Iû-thài lâng kā I kóng, Ta^{n} goán chai
lí sī hoān-tiȯh kúi. A-pek-lȧh-hán sí, chiah ê
sian-ti iȧh sí, nā-sī lí kóng, Lâng nā siú goá ê
tō-lí, chiū éng-oán bô sí. 53Lí kiám pí goán ê
chó͘ A-pek-lȧh-hán khah toā mah? i í-keng sí,
chiah ê sian-ti iȧh sí, lí ka-kī sǹg choè sím-mih
lâng ah? 54Iâ-so͘ ìn kóng, Goá nā êng-kng ka-
kī, goá ê êng-kng chiū m̄ chiū^{n}-sǹg; êng-kng
goá ê sī goá ê Pē; chiū-sī lín só͘ kóng choè lín
ê Siōng-tè ê. 55Lín m̄ bat I; tȯk-tȯk goá bat I;
goá nā kóng, M̄ bat I, chiū goá sī pėh-chhȧt
chhin-chhiū^{n} lín; tȯk-tȯk goá bat I, iȧh siú I ê
tō-lí. 56Lín ê chó͘ A-pek-lȧh-hán kėk hoa^{n}-hí,
sī beh khoà^{n}-kì^{n} goá ê ji̇t-chí; khoà^{n}-kì^{n}, chiū
hoa^{n}-hí. 57Iû-thài lâng chiū tùi I kóng, Lí bē
chiū^{n} gō͘-chȧp hè, kiám bat khoà^{n}-kì^{n} A-pek-
lȧh-hán mah? 58Iâ-so͘ kā in kóng, Goá si̇t-si̇t
kā lín kóng, Bē ū A-pek-lȧh-hán, goá chiū tī-
teh. 59In chiū thėh chiȯh-thâu beh tìm I; nā-sī
Iâ-so͘ ka-kī ún-bȧt, tùi tiān-tn̂g chhut-khì.

9 Iâ-so͘ kiâ^{n} kè ê sî, khoà^{n}-kì^{n} chi̇t lâng
chhut-sì chiū chhi^{n}-mî. 2I ê hȧk-seng mn̄g I
kóng, Liȧp-pí, chi̇t lâng chhut-sì chiū chhi^{n}-
mî, tùi chī-chūi hoān-choē, sī i pún-sin, á-sī
i ê pē-bú ah? 3Iâ-so͘ ìn kóng, Chit lâng bô
hoān-choē, i ê pē-bú iȧh bô; tȯk-tȯk beh ēng
i lâi hián-bêng Siōng-tè ê só͘ choè. 4Sî iáu sī
ji̇t-sî, lán tiȯh choè chhe goá ê ê kang; mî-sî
beh kàu, hit tiȧp chiū bô lâng oē choè kang.
5Goá tī sè-kan ê sî, sī sè-kan ê kng. Chiah ê
oē kóng-liáu, chiū phùi noā tī thô͘-kha, ēng
noā kiáu thô͘, ēng thô͘ kô͘ chhi^{n}-mî lâng ê
bȧk-chiu, kā i kóng, Khì soé tī Se-lô-a ê tî.
(Se-lô-a, hoan-ėk chiū-sī Hōng-chhe). 7I chiū
khì soé, tò-tńg-lâi í-keng oē khoà^{n}-kì^{n}. 8I ê
chhù-pi^{n} kap pêng-sò͘ khoà^{n}-kì^{n} i choè khit-
chiȧh ê, kóng, chit lâng kiám m̄ sī chē-teh lâi
kiû-khit ê mah? 9Ū lâng kóng, Chiū-sī i; ū
lâng kóng, M̄ sī, sī chhin-chhiū^{n} i nā-tiā^{n}. I
ka-kī kóng, Goá chiū-sī. 10In chiū kā i kóng,
Lí ê bȧk-chiu chái^{n}-iū^{n} tit-tiȯh khui? 11I ìn
kóng, Hit ê miâ kiò Iâ-so͘ ê kiáu thô͘ kô͘ goá
ê bȧk-chiu, kā goá kóng, Khì Se-lô-a soé; goá
sûi-sî khì soé, chiū tit-tiȯh khoà^{n}-kì^{n}. 12In
chiū kā i kóng, Hit lâng tī tá-lȯh? I kóng,
Goá m̄ chai.

13In chhoā hit-ê pêng-sò͘ chhi^{n}-mî ê khì kì^{n}
Hoat-lī-sài lâng. 14Iâ-so͘ kiáu thô͘ lâi khui i ê
bȧk-chiu ê ji̇t sī an-hioh-ji̇t. 15Só͘-í Hoat-lī-sài
lâng iȧh mn̄g i sī chái^{n}-iū^{n} tit-tiȯh khoà^{n}-kì^{n}.
I chiū kā in kóng, I chiong thô͘-bê hē tī goá ê
bȧk-chiu, goá khì soé, chiū khoà^{n}-kì^{n}. 16Hoat-
lī-sài lâng tiong ū-ê kóng, Chit lâng bô siú
an-hioh-ji̇t, m̄ sī tùi Siōng-tè lâi. Ū-ê kóng, Ū
choē ê lâng thái oē kiâ^{n} chit hō sîn-jiah ah?
In tùi án-ni hun-pêng. 17In koh kā chhi^{n}-mî
lâng kóng, I í-keng khui lí ê bȧk-chiu, lí kóng
I sī sím-mih hō lâng? I kóng, Sī sian-ti lâng.
18Iû-thài lâng m̄ sìn i pêng-sò͘ chhi^{n}-mî, oē
koh khoà^{n}-kì^{n}; kàu kiò tit-tiȯh khoà^{n}-kì^{n} ê ê
pē-bú lâi, 19chiū mn̄g in kóng, Chit-ê sī lín ê
kiá^{n}, chiū-sī lín só͘ kóng chhut-sì chhi^{n}-mî ê
mah? ta^{n} i chái^{n}-iū^{n} oē khoà^{n}-kì^{n}? 20I ê pē-
bú ìn kóng, I sī goán ê kiá^{n}, chhut-sì chhi^{n}-

mî, goán chai; ta^{n} i chái^{n}-iū^{n} tit-tiȯh khoàⁿ-kì^{n}, goán m̄ chai; [21]chī-chūi khui i ê bȧk-chiu, goán iȧh m̄ chai; i toā-hàn lah; mn̄g i, i beh ka-kī kóng. [22]I ê pē-bú kóng án-ni, sī in-ūi kia^{n} Iû-thài lâng; in-ūi Iû-thài lâng í-keng ū tēng iok, nā ū jīn Iâ-so· choè Ki-tok ê, tiȯh kek-chhut hoē-tn̂g. [23]Só·-í i ê pē-bú kóng, I toā-hàn lah; thang mn̄g i. [24]In chiū koh kiò pêng-sò· chhi^{n}-mî ê, kā i kóng, Tiȯh kui êng-kng Siōng-tè; goán chai chit lâng sī ū choē ê lâng. [25]I chiū ìn kóng, I sī ū choē ê lâng á m̄ sī, goá m̄ chai; chí-ū chai chi̇t hāng, chiū-sī goá chêng chhi^{n}-mî, hiān-kim oē khoà^{n}-kì^{n}. [26]In chiū kā i kóng, I kā lí choè sím-mi̇h? àn-chái^{n}-iū^{n} khui lí ê bȧk-chiu? [27]Ìn kóng, Goá í-keng kā lín kóng, lín m̄ thia^{n}; siá^{n}-sū ài koh thia^{n}? kiám sī lín iȧh ài choè I ê hȧk-seng mah? [28]In chiū mē i, kóng, Lí chiū-sī I ê hȧk-seng; goán sī Mô·-se ê hȧk-seng. Siōng-tè ū tùi Mô·-se kóng oē, sī goán só· chai; tȯk-tȯk chit lâng, goán m̄ chai I tùi tá-lȯh lâi. [30]Hit lâng ìn kóng, Che chiū kî lah, I khui goá ê bȧk-chiu, iȧh lín m̄ chai I tùi tá-lȯh lâi. [31]Lán chai Siōng-tè bô thia^{n} ū choē ê lâng; tȯk-tȯk lâng nā kèng-pài Siōng-tè lâi kiâ^{n} I ê chí-ì, I chiū thia^{n} i. [32]Tùi kó·-chá í-lâi, bē bat thia^{n}-kì^{n} chhut-sì chhi^{n}-mî ê, ū lâng khui i ê bȧk-chiu. [33]Chit lâng nā m̄ sī tùi Siōng-tè lâi, chiū bô só· oē choè. [34]In chiū ìn i, kóng, Lí choân-jiân chhut-sì tī choē-ok tiong, hoán-tńg kà-sī goán mah? Chiū kek i chhut.

[35]Iâ-so· thia^{n}-kì^{n} in kek i chhut; āu-lâi chhē-tiȯh i, chiū kóng, Lí sìn Siōng-tè ê Kiá^{n} mah? [36]I ìn kóng, Chú ah, I sī chī-chūi, hō· goá sìn I? [37]Iâ-so· kā i kóng, Lí bat khoà^{n}-kì^{n} I, hiān-chāi kap lí kóng oē ê, chiū-sī. [38]I chiū kóng, Chú ah, goá sìn. Chiū pài I. [39]Iâ-so· kóng, Goá in-ūi sím-phoà^{n} lîm-kàu chit sè-kan, hō· boē khoà^{n}-kì^{n} ê lâng khoà^{n}-kì^{n}; iā khoà^{n}-kì^{n} ê lâng pì^{n}-choè chhi^{n}-mî. [40]Kap I sa^{n}-kap tī-teh ê Hoat-lī-sài lâng thia^{n}-kì^{n} chiah ê oē, chiū kā I kóng, Chóng bô goán iȧh chhi^{n}-mî mah? [41]Iâ-so· kā in kóng, Lín nā chhi^{n}-mî, chiū bô choē; ta^{n} lín kóng, Goán khoà^{n}-kì^{n}; chiū lín ê choē tiā^{n}-tiā^{n} tī-teh.

10 Goá si̇t-si̇t kā lín kóng, Ji̇p iû^{n}-tiâu, bô tùi hit ê mn̂g, lâi tùi pȧt só·-chāi poâ^{n}-kè ê, sī chhȧt, sī kiông-tō. [2]Tùi mn̂g ji̇p ê, sī iû^{n} ê bȯk-chiá. [3]Kò· mn̂g ê kā i khui; iû^{n} thia^{n} i ê sia^{n}; chiū sûi miâ kiò ka-kī ê iû^{n}, chhoā in chhut. [4]Í-keng chiong ka-kī ê iû^{n} lóng pàng i chhut-khì, chiū choè-thâu kiâ^{n}, iû^{n} iȧh tè i; in-ūi jīn-tit i ê sia^{n}. [5]Koat-toàn bô tè si^{n}-hūn lâng, chiū-sī siám-pī i; in-ūi boē jīn-tit si^{n}-hūn lâng ê sia^{n}. [6]Iâ-so· ēng chit ê phì-jū kā in kóng; in m̄ chai I só· kā in kóng ê sī sím-mi̇h.

[7]Só·-í Iâ-so· koh kā in kóng, Goá si̇t-si̇t kā lín kóng, Goá chiū-sī iû^{n}-tiâu ê mn̂g. [8]Kì^{n}-nā tāi-seng goá lâi ê sī chhȧt, sī kiông-tō; nā-sī iû^{n} bô thia^{n} in. [9]Goá chiū-sī mn̂g; nā ū tùi goá ji̇p ê, beh tit-tiȯh kiù, koh beh chhut ji̇p, iȧh beh tit-tiȯh chháu-liāu. [10]Chhȧt lâi, bô m̄ sī ài thau, ài thâi, ài biȧt-bô; goá lâi sī beh hō· in ū oȧh, koh ū hong-sēng. [11]Goá chiū-sī hó ê bȯk-chiá; hó ê bȯk-chiá ūi-tiȯh iû^{n} pàng-sak sì^{n}-miā. [12]Choè chhià^{n}-kang ê, m̄ sī choè bȯk-chiá, iû^{n} iā m̄ sī i ka-kī ê iû^{n}; khoà^{n}-kì^{n} chhâi-lông lâi, pàng-sak iû^{n} chiū tô-cháu, chhâi-lông kā in, koá^{n}-soà^{n} in; che sī in-ūi i choè chhià^{n}-kang, bô koan-sim tī iû^{n}. [14]Goá sī hó ê bȯk-chiá; goá bat hiah ê siȯk goá ê, siȯk goá ê iȧh bat goá. [15]Chhin-chhiū^{n} Pē bat goá, goá bat Pē chi̇t iū^{n}; koh goá ūi-tiȯh iû^{n} pàng-sak sì^{n}-miā. [16]Goá iáu ū iû^{n}, m̄ sī siȯk chit tiâu ê; goá tek-khak tiȯh chhoā in

lâi, in ia̍h beh thia^{n} goá ê sia^{n}; koh beh chiâ^{n}
choè chi̍t kûn, kui chi̍t ê bo̍k-chiá. 17Só·-í Pē
thiàn goá, in-ūi goá pàng-sak goá ê sì^{n}-miā,
thang koh ho̍k-tò i. 18Bô lâng tùi goá chhú
i, sī goá ka-kī pàng-sak i. Goá ū koân thang
pàng-sak ia̍h ū kâon thang ho̍k-tò. Che sī goá
tùi goá ê Pē só· siū ê bēng-lēng.

19In-ūi chiah ê oē Iû-thài lâng ê tiong-kan
koh ū hun-pêng. 20Kî-tiong choē-choē lâng
kóng, I hoān-tio̍h kúi, teh hoat-kông; mih-
sái thia^{n} I ah? 21Koh ū lâng kóng, Che m̄ sī
hoān-tio̍h kúi ê lâng ê oē. Kúi kiám oē khui
chhi^{n}-mî lâng ê ba̍k-chiu mah?

22Tī Iâ-lō·-sat-léng, ū hiàn-tiān choeh, sī
tang-thi^{n} sî; 23Iâ-so· tī tiān-ni̍h, kiâ^{n} tī Só·-
lô-bûn ê léng-lông. 24Iû-thài lâng ûi-lûi, lâi
kā I kóng, Lí hō· goán ê sim tiû-tû, beh kàu
sím-mi̍h sî ah? 25Lí nā sī Ki-tok, tio̍h bêng-
bêng kā goán kóng. Iâ-so· ìn kóng, Goá bat
kā lín kóng, nā-sī lín m̄ sìn; goá tī goá ê Pē ê
miâ só· kiâ^{n} ê sū, chiah-ê sī choè goá ê kan-
chèng. 26Nā-sī lín m̄ sìn, in-ūi lín m̄ sī goá
ê iû^{n}. 27Goá ê iû^{n} thia^{n} goá ê sia^{n}, goá bat
in, in ia̍h tè goá; 28koh goá hō· in ū éng-oa̍h;
in koat-toàn éng-oán boē tîm-lûn; bô chi̍t-ê
oē tùi goá ê chhiú chhiú^{n} in khì. 29Goá ê
Pē, chiū-sī ēng iû^{n} hō· goá ê, khah toā bān-
hāng-ū; bô chi̍t-ê oē tùi Pē ê chhiú chhiú^{n}-
khì. 30Goá kap Pē sī chi̍t-ê. 31Iû-thài lâng
koh the̍h chio̍h-thâu ài tìm I. 32Iâ-so· ìn kóng,
Goá tùi Pē ēng choē-choē hó sū hō· lín khoà^{n};
kî-tiong ūi-tio̍h tá-lo̍h chi̍t hāng, ēng chio̍h-
thâu tìm goá? 33Iû-thài lâng ìn I kóng, Goán
ēng chio̍h tìm lí, m̄ sī ūi-tio̍h hó sū, chiū-sī
ūi-tio̍h siat-to̍k; in-ūi lí sī lâng, ia̍h ka-kī lia̍h
choè Siōng-tè. 34Iâ-so· ìn kóng, Lín ê lu̍t-hoat
kiám bô kì-chài, kóng, Goá kóng lín sī siōng-
tè mah? 35Kì-jiân kóng hōng Siōng-tè ê oē ê
choè siōng-tè, (ia̍h sèng-keng boē-oē hoè-bô),
ta^{n} lūn Pē só· hun-piat choè sèng, chhe I ji̍p
sè-kan ê, lín chiū kóng, Lí teh siat-to̍k mah?
in-ūi goá kóng, Goá sī Siōng-tè ê Kiá^{n}. 37Goá
nā bô kiâ^{n} goá ê Pē ê sū, chiū bo̍h-tit sìn goá.
38Goá nā kiâ^{n} i, sui-bóng m̄ sìn goá, tio̍h sìn
hiah ê sū; hō· lín iā chai iā bêng-pe̍k Pē tiàm-
tī goá, goá tiàm-tī Pē. 39In koh-chài beh lia̍h
Iâ-so·, I chiū thoat-lī in ê chhiú khì.

40Koh khì Iok-tàn goā, kàu Iok-hān khí-
thâu kiâ^{n} soé-lé ê só·-chāi, toà hia khiā-khí.
41Lâng choē-choē chiū-kūn I; koh kóng, Iok-
hān lóng bô kiâ^{n} sîn-jiah, to̍k-to̍k Iok-hān só·
kóng chí chit lâng ê, lóng sī chin. 42Tī hia
lâng choē-choē sìn I.

11 Ū chi̍t lâng, miâ Lia̍p-sat-lō·, phoà-pī^{n};
i khiā tī Pek-tāi-nî, chiū-sī Má-lī-a kap i ê chí-
bē Má-tāi ê hiu^{n}-siā. 2Chit ê Má-lī-a chiū-
sī bat ēng hiu^{n}-iû boah Chú, ēng i ê thâu-
mn̂g chhit Chú ê kha ê, i ê hia^{n}-tī Lia̍p-sat-
lō· phoà-pī^{n}. 3In n̄ng ê chí-bē chiū chhe lâng
khì chhē Iâ-so·, kóng, Chú ah, lí só· thiàn ê
lâng phoà-pī^{n} lah. 4Iâ-so· thia^{n}-kì^{n} chiū kóng,
Chit ê pī^{n} put-tì kàu sí, chiū-sī ūi-tio̍h Siōng-
tè ê êng-kng, hō· Siōng-tè ê Kiá^{n} tùi chit-ê
tit-tio̍h êng-kng. 5Ta^{n} Má-tāi, kap i ê chí-bē,
kap Lia̍p-sat-lō·, lóng sī Iâ-so· só· thiàn ê lâng.
6Kì-jiân thia^{n}-kì^{n} i phoà-pī^{n}, chiū tī só· toà ê
só·-chāi iû-goân toà n̄ng ji̍t. 7Āu-lâi chiū kā
ha̍k-seng kóng, Lán koh lâi khì Iû-thài. 8Ha̍k-
seng kā I kóng, Lia̍p-pí, kūn-lâi Iû-thài lâng
ài beh ēng chio̍h-thâu tìm lí; lí iáu beh koh
khì hia mah? 9Iâ-so· ìn kóng, Chi̍t ji̍t kiám
bô la̍k sî mah? Lâng nā ji̍t-sî kiâ^{n}, chiū boē
tak-tio̍h, in-ūi khoà^{n}-kì^{n} chit sè-kan ê kng.
10Chóng-sī lâng nā mî-sî kiâ^{n}, chiū tak-tio̍h,
in-ūi lāi-tiong bô kng. 11Kóng soah, koh kā
in kóng, Lán ê pêng-iú Lia̍p-sat-lō· teh khùn;

goá khì sī beh kiò i chhí^n. 12Hȧk-seng kóng,
Chú ah, i nā teh khùn, chiū oē hó. 13Iâ-so·
só· kóng sī chí i sí; nā-sī in liȧh-chún sī chí i
an-bîn teh khùn. 14Só·-í Iâ-so· bêng-bêng kā
in kóng, Liȧp-sat-lō· sí lah. 15Goá iȧh ūi-tiȯh
lín hoa^n-hí, in-ūi goá bô tī hia, sī beh hō· lín
sìn; chóng-sī lán lâi khì chiū-kūn i. 16To-má,
chheng Té-thó·-má ê, chiū kā tâng choè hȧk-
seng ê lâng kóng, Lán chiah-ê iȧh lâi khì, kap
I sa^n-tâng sí.

17Iâ-so· kàu ê sî, Liȧp-sat-lō· tī bōng-nih
í-keng sì ji̇t lah. 18Pek-tāi-nî kūn Iâ-lō·-sat-
léng, sa^n-lī iok-liōng gō· lí; 19ū Iû-thài choē-
choē lâng í-keng chiū-kūn Má-tāi Má-lī-a, beh
ūi-tiȯh in ê hia^n-tī lâi an-ùi in. 20Má-tāi thia^n-
kì^n Iâ-so· lâi, chiū khì chih I; Má-lī-a iû-goân
chē tī chhù-lāi. 21Má-tāi tùi Iâ-so· kóng, Chú
ah, lí nā tī chia, goá ê hia^n-tī chiū boē sí.
22Goá ta^n iȧh chai kì^n-nā lí tùi Siōng-tè kiû
ê, Siōng-tè beh hō· lí. 23Iâ-so· kā i kóng, Lí
ê hia^n-tī beh koh-oȧh. 24Má-tāi kā I kóng,
Goá chai boȧt-jīt, koh-oȧh ê sî, i beh koh-
oȧh. 25Iâ-so· kā i kóng, Koh-oȧh kap oȧh-miā
sī chāi-tī goá; sìn goá ê lâng sui-bóng sí, iáu-
kú beh oȧh; 26kì^n-nā oȧh lâi sìn goá ê lâng
éng-éng boē sí. Lí sìn chit-ê mah? 27I kā I
kóng, Chú ah, sī lah, goá í-keng sìn lí sī Ki-
tok, Siōng-tè ê Kiá^n, chiū-sī lâi ji̇p sè-kan ê.
28Kóng soah, chiū tò-khì, àm-chī^n kiò i ê chí-
bē Má-lī-a, kóng, Sian-si^n lâi lah, teh kiò lí.
29Má-lī-a thia^n-kì^n, kín-kín khí-lâi, khì chiū-
kūn I. 30Hit tiȧp Iâ-so· iáu-bē ji̇p hiu^n-siā, iáu
tī Má-tāi chih I ê só·-chāi. 31Hiah-ê kap Má-lī-
a tī chhù-lāi teh an-ùi i ê Iû-thài lâng, khoà^n-
kì^n i kín-kín khí-lâi chhut-khì, chiū tè i, phah-
sǹg i beh khì bōng-nih thî-khàu. 32Má-lī-a
kàu Iâ-so· só· tī-teh ê só·-chāi, khoà^n-kì^n I,
chiū phak tī I ê kha-ē, kā I kóng, Chú ah, lí
nā tī chia, goá ê hia^n-tī chiū boē sí. 33Iâ-so·
khoà^n-kì^n i thî-khàu, koh kap i sa^n-kap lâi ê
Iû-thài lâng iȧh thî-khàu, chiū chin chhoeh-
sim, koh toā jû-loān, 34kóng, Lín hē i tī sím-
mih só·-chāi? In chiū kā I kóng, Chú ah, lâi
khì khoà^n. 35Iâ-so· lâu bȧk-sái. 36Iû-thài lâng
chiū kóng, Lí khoà^n, I thià^n chit lâng kàu án-
ni! 37Kî-tiong ū-ê kóng, I bat khui chhi^n-mî
lâng ê bȧk-chiu, kiám boē hō· chit lâng bô sí
mah? 38Iâ-so· koh chhoeh-sim kàu bōng-nih.
Hit ê bōng sī chiȯh-tōng, ū chi̇t tè chiȯh that
hē-teh. 39Iâ-so· kóng, Soá-khui hit tè chiȯh.
Sí lâng ê chí-bē Má-tāi kā I kóng, Chú ah,
ta^n chhàu lah; í-keng sí sì ji̇t lah. 40Iâ-so· kā
i kóng, Goá kiám bô kā lí kóng, lí nā sìn,
oē khoà^n-kì^n Siōng-tè ê êng-kng mah? 41In
chiū soá-khui hit tè chiȯh. Iâ-so· kiȧh bȧk
ǹg thi^n, kóng, Pē ah, Goá kám-siā lí, in-ūi
lí í-keng thia^n goá. 42Goá chai lí siông-siông
thia^n goá; tȯk-tȯk goá kóng án-ni, sī ūi-tiȯh
chiu-ûi teh khiā ê chèng lâng, hō· in sìn lí
chhe goá. 43Kóng soah, chiū toā sia^n âu-kiò,
kóng, Liȧp-sat-lō·, chhut-lâi. 44Sí lâng chiū
chhut-lâi, chhiú kha chat pò·, bīn pau kun.
Iâ-so· kā in kóng, Tháu-khui, hō· i kiâ^n.

45Chiū-kūn Má-lī-a ê Iû-thài lâng, khoà^n-
kì^n Iâ-so· só· kiâ^n ê tāi-chì ê, choē-choē sìn
I. 46Tȯk-tȯk kî-tiong ū-ê khì chhē Hoat-lī-sài
lâng, chiong Iâ-so· só· kiâ^n ê tāi-chì kā in
kóng.

47Tùi án-ni chiah ê chè-si-thâu kap Hoat-
lī-sài lâng chū-chip kong-hoē, kóng, Lán teh
chhòng sím-mih? in-ūi chit lâng kiâ^n choē-
choē sîn-jiah. 48Lán nā iông-ún I án-ni, chèng
lâng beh sìn I; iȧh Lô-má lâng beh lâi, siu-
si̇p lán ê toē-hng kap peh-sì^n. 49Kî-tiong chi̇t
lâng, chiū-sī Kai-a-hoat, hit nî choè chè-si-
thâu ê, kā in kóng, Lín m̄ chai poà^n-hāng,

iȧh bô siū^{n}, 50chi̇t lâng thoè peh-sì^{n} sí, hō·
thong kok bián biȧt-bô, sī lín ê lī-ek. 51I kóng
chit ê oē, m̄ sī tùi ka-kī; sī in-ūi hit nî i choè
chè-si-thâu, chhàm-gú Iâ-so· beh ūi-tiȯh chit
ê peh-sì^{n} sí; 52koh m̄ nā ūi-tiȯh chit ê peh-sì^{n};
iȧh sī beh chū-chi̇p Siōng-tè sì-soà^{n} ê kiá^{n}-jî
hȧp choè chi̇t-ê. 53Só·-í tùi hit ji̇t, in kè-bô·
beh thâi I.
54Tùi án-ni Iâ-so· bô koh hián-jiân kiâ^{n} tī
Iû-thài lâng ê tiong-kan, chiū lī-khui hia, khì
kūn khòng-iá ê toē, kàu chi̇t ê siâ^{n}, miâ Í-
hoat-liân; kap hȧk-seng toà hia. 55Iû-thài
lâng poà^{n}-kè-choeh kūn lah; choeh-kì chêng,
choē-choē lâng tùi hiu^{n}-siā chiū^{n} Iâ-lō·-sat-
léng, beh ka-kī chheng-khì. 56In chiū chhē
Iâ-so·, koh khiā tī tiān-lāi, sa^{n}-kap kóng, Lín
phah-sǹg chái^{n}-iū^{n}? I bô beh lâi hù choeh
mah? 57Chiah ê chè-si-thâu kap Hoat-lī-sài
lâng í-keng chhut bēng-lēng, nā ū lâng chai
I tī tá-lȯh, chiū tiȯh lâi pò, hō· in thang khì
liȧh I.
12 Só·-lí Iâ-so· tī poà^{n}-kè-choeh chêng lȧk
ji̇t kàu Pek-tāi-nî, chiū-sī Lia̍p-sat-lō· só· toà
ê só·-chāi; i sī Iâ-so· tùi sí-lâng tiong hō· i
koh-oȧh ê. 2In chiū tī hia ūi-tiȯh Iâ-so· pī-pān
ê-hng tǹg; Má-tāi teh su-hāu; Lia̍p-sat-lō· iȧh
sī tâng toh ê chi̇t-ê. 3Má-lī-a chiū thėh chi̇t
kun kėk kùi-khì chin ê ná-ta̍t hiu^{n}-iū^{n}, boah
Iâ-so· ê kha, koh ēng ka-kī ê thâu-mn̂g chhit I
ê kha, hiu^{n}-iû ê phang moá chhù. 4Ū I ê hȧk-
seng chi̇t ê, beh boē I ê, chiū-sī Ka-liȯk lâng
Iû-tāi, kóng, 5Siá^{n}-sū m̄ chiong chit ê ko-iû
boē gûn-á sa^{n}-pah ê, lâi hō· sòng-hiong lâng
ah? 6I kóng án-ni, m̄ sī in-ūi i koan-sim tī
sòng-hiong lâng; sī in-ūi i sī chha̍t, koh koán
chî^{n}-tē thau-thėh só· hē ê nā-tiā^{n}. 7Iâ-so· chiū
kóng, Chhut-chāi i chiong chit-ê lâu-teh, kàu
goá bâi-chòng ê ji̇t. 8In-ūi siông-siông ū sòng-
hiong lâng kap lín tī-teh; nā-sī goá bô siông-
siông kap lín tī-teh.
9Iû-thài ê peh-sì^{n} choē-choē chai Iâ-so· tī
hia; chiū lâi, m̄ nā in-ūi Iâ-so· ê iân-kò·, iȧh ài
beh khoà^{n} I só· hō· i tùi sí-lâng tiong koh-oȧh
ê Lia̍p-sat-lō·. 10Tȯk-tȯk chiah ê chè-si-thâu
kè-bô· beh soà thâi-sí Lia̍p-sat-lō·; 11in-ūi Iû-
thài lâng choē-choē ūi-tiȯh i ê iân-kò·, khì sìn
Iâ-so·.
12Keh ji̇t, ū choē-choē hù choeh ê lâng, í-
keng thia^{n}-kì^{n} Iâ-so· beh kàu Iâ-lō·-sat-léng,
13chiū kiȧh chang-chhiū ki, chhut-khì ngiâ-
chih I, kiò kóng, Hô-sàn-ná, hōng Chú ê miâ
lâi ê, chiū-sī Í-sek-lia̍t ê ông, goān I tit-tiȯh
o-ló. 14Iâ-so· tit-tiȯh chi̇t chiah soè chiah lû,
khiâ i; chhin-chhiū^{n} sèng-keng só· kì, Sûn-siâ^{n}
ê cha-bó·-kiá^{n} ah, bȯh-tit kia^{n}; 15lí ê Ông lâi
lah, khiā lû-á-kiá^{n}. 16Hȧk-seng khí-thâu boē
bêng chiah ê sū; kàu Iâ-so· í-keng tit-tiȯh êng-
kng ê sî, chiah kì-tit ū kì-chài chiah ê sū chí I,
iȧh lâng kó-jiân tùi I kiâ^{n} chiah ê sū. 17Tng
Iâ-so· kiò Lia̍p-sat-lō· chhut bōng, hō· i tùi sí-
lâng tiong koh-oȧh ê sî, kap I tī-teh ê chèng
lâng choè kan-chèng. 18Tùi án-ni chèng lâng
khì ngiâ-chih I, in-ūi thia^{n}-khì^{n} I ū kiâ^{n} chit
ê sîn-jiah. 19Hoat-lī-sài lâng sa^{n}-kap kóng,
Khó-kiàn lín lóng bô chhái-kang; lín khoà^{n},
thong sè-kan lóng khì tè I lah.
20Tng choeh-kì chiū^{n} lâi kèng-pài ê, tiong-
kan ū kúi-nā ê Hi-lī-nî lâng; 21in chiū-kūn
Ka-lī-lī ê Pek-sài-tāi lâng Hui-lėk, kiû i kóng,
Sian-si^{n} ah, goán ài kì^{n} Iâ-so·. 22Hui-lėk lâi
kā An-tek-lia̍t kóng; An-tek-lia̍t kap Hui--lėk
lâi kā Iâ-so· kóng. 23Iâ-so· ìn kóng, Jîn-chú
tit-tiȯh êng-kng ê sî kàu lah. 24Goá si̇t-si̇t
kā lín kóng, Chi̇t lia̍p bėh bô lȯh tī toē-ni̇h
lâi sí, chiū iû-goân chi̇t lia̍p nā-tiā^{n}; sí, chiū
kiat-si̇t choē-choē. 25Thià^{n} ka-kī ê sì^{n}-miā ê,

chiū sòng-sit i; oàn-hūn ka-kī ê sì^n-miā tī chit
sè-kan ê, tek-khak pó i kàu éng-oa̍h. [26]Lâng
nā ho̍k-sāi goá, chiū tio̍h tè goá; goá só͘ tī-teh
ê só͘-chāi, ho̍k-sāi goá ê lâng ia̍h beh tī hia;
lâng nā ho̍k-sāi goá, goá ê Pē beh tùi-tiōng
i. [27]Ta^n goá ê sim toā peh-pak; beh chái^n-iū^n
kóng? Pē ah, kiù goá chhut chit ê sî. Chóng-
sī goá ūi-tio̍h chit-ê, chiah kàu tī chit sî. [28]Pē
ah, goān lí êng-hián lí ê miâ. Chiū tùi thi^n
ū sia^n kóng, Goá í-keng êng-hián, beh koh-
chài êng-hián i. [29]Khiā tī pi^n-á ê chèng lâng
thia^n-kì^n chiū kóng, Sī lûi tân; ū lâng kóng,
sī thi^n-sài kā I kóng oē. [30]Iâ-so͘ ìn kóng, Chit
ê sia^n lâi, m̄ sī ūi-tio̍h goá, chiū-sī ūi-tio̍h lín.
[31]Tī chit tia̍p chit sè-kan siū sím-phoà^n; tī
chit tia̍p chit sè-kan ê jîn-kun beh siū koá^n-
tio̍k. [32]Goá nā siū kú-khí lī-khui toē, chiū
beh ín-chhoā chèng lâng chiū-kūn goá. [33]I
kóng chit ê oē, sī chí I beh sím-mi̍h khoán lâi
sí. [34]Chèng lâng chiū ìn I kóng, Goán thia^n-
kì^n lu̍t-hoat ū kóng, Ki-tok éng-éng tī-teh; lí
chái^n-iū^n kóng, Jîn-chú tio̍h siū kú-khí? chit
ê Jîn-chú sī chī-chūi ah? [35]Iâ-so͘ chiū kā in
kóng, Kng tī lín ê tiong-kan iáu ū tiap-á kú ê
sî. Lín ū kng ê sî, chiū tio̍h kiâ^n, bián-tit àm
kàu tī lín; hit-ê kiâ^n tī àm ê, i m̄ chai kiâ^n kàu
tá-lo̍h. [36]Lín ū kng ê sî, chiū tio̍h sìn kng, hō͘
lín chiâ^n-choè kng-bêng ê lâng.

Iâ-so͘ kóng chiah ê oē, chiū lī-khui in, ka-
kī ún-ba̍t. [37]Sui-jiân tī in ê bīn-chêng kiâ^n
chiah choē sîn-jiah, in iû-goân m̄ sìn I; che sī
beh èng-giām sian-ti Í-sài-a ê oē, kóng, “Chú
ah, goán só͘ thoân hō͘ lâng thia^n, chī-chūi sìn
ah? Chú chhiú-kut ê la̍t, tùi chī-chūi hián-
bêng ah? [39]Só͘-í in boē sìn; in-ūi Í-sài-a koh
ū kóng, Chú hō͘ in ê ba̍k-chiu chhi^n-mî, sim
ngī; Bián-tit in ēng ba̍k-chiu khoà^n-kì^n, ēng
sim hiáu-ngō͘, Oa̍t-tò-tńg, Chiū goá i-hó in.

[41]Í-sài-a kóng chiah-ê, in-ūi khoà^n-kì^n I ê
êng-kng, lâi lūn-kàu I. [42]Sui-jiân án-ni, in ê
sī-toā khiok ū choē-choē sìn I; ūi-tio̍h Hoat-
lī-sài lâng chiah bô jīn I, bián-tit kek-chhut
hoē-tn̂g; [43]in-ūi in ì-ài tùi lâng lâi ê êng-kng,
khah kè-thâu tùi Siōng-tè lâi ê êng-kng.

[44]Iâ-so͘ kiò kóng, Sìn goá ê lâng m̄ sī sìn
goá, chiū-sī sìn chhe goá ê. [45]Khoà^n-kì^n goá
ê, chiū-sī khoà^n-kì^n chhe goá ê. [46]Goá chiū-sī
kng lâi ji̍p sè-kan, hō͘ kì^n-nā sìn goá ê lâng
bo͘ khiā-khí tī àm. [47]Lâng nā thia^n goá ê
oē ia̍h m̄ siú, goá bô sím-phoà^n I; in-ūi goá
lâi, m̄ sī beh sím-phoà^n sè-kan, sī beh kiù sè-
kan. [48]Khì-sak goá, ia̍h m̄ chiap-la̍p goá ê oē
ê lâng, chiū ū sím-phoà^n i ê, chiū-sī goá só͘
kóng ê tō-lí, beh tī boa̍t-ji̍t sím-phoà^n i. [49]In-
ūi goá só͘ kóng m̄ sī chhut tī ka-kī; chiū-sī
chhe goá ê Pē, I ū bēng-lēng goá, tio̍h thoân
sím-mi̍h, kóng sím-mi̍h. [50]Goá chai I ê bēng-
lēng sī éng-oa̍h; só͘-í goá só͘ kóng ê, sī chiàu
Pē só͘ thoân hō͘ goá ê, lâi kóng i.

13 Poà^n-kè-choeh chêng, Iâ-so͘ chai I lī-
khui chit sè-kan kui tī Pē ê sî kàu, í-keng thià^n
tī sè-kan sio̍k I ê lâng, kàu bé ia̍h thià^n in.
[2]Chia̍h ê-hng tǹg ê sî, Mô͘-kúi í-keng chiong
boē Iâ-so͘ ê ì-sù hē tī Ka-lio̍k lâng Se-bûn ê
kiá^n Iû-tāi ê sim; [3]Iâ-so͘ chai Pē í-keng chiong
bān mi̍h kau tī I ê chhiú, koh chai I tùi Siōng-
tè chhut, ia̍h beh kui tī Siōng-tè, [4]chiū lī-khui
toh, thǹg sa^n; the̍h kun ka-kī hâ. [5]Tò chúi tī
poâ^n-ni̍h, soé ha̍k-seng ê kha, chiong só͘ hâ ê
kun kā in chhit. [6]Soé kàu Se-bûn Pí-tek. Pí-
tek kā I kóng, Chú ah, lí soé goá ê kha mah?
[7]Iâ-so͘ ìn i kóng, Goá só͘ choè ê, lí hiān-kim
m̄ chai, āu-lâi chiū oē hiáu-tit. [8]Pí-tek kóng,
Lí éng-oán bô thang soé goá ê khá. Iâ-so͘ ìn
i kóng, Goá bô kā lí soé, lí chiū kap goá bô
kan-sia̍p. [9]Se-bûn Pí-tek kā I kóng, Chú ah,

m̄ nā goá ê kha, liân chhiú kap thâu-khak ia̍h
tio̍h. 10Iâ-so· kā i kóng, Lâng soé-e̍k liáu, chí-
ū tio̍h soé kha, chiū chiâu-chhn̂g chheng-khì;
lín chiah-ê sī chheng-khì, nā-sī bô ta̍k-ê án-
ni. 11In-ūi Iâ-so· chai boē I ê lâng sī chī-chūi;
só·-í kóng, Lín bô ta̍k-ê chheng-khì.

12Í-keng soé in ê kha, chhēng sa^{n} koh chē,
chiū kā in kóng, Goá tùi lín só· ū kiâ^{n} ê, lín
chai mah? 13Lín chheng-ho· goá Sian-si^{n} ah,
Chú ah; lín ê oē tio̍h; goá si̍t-chāi sī. 14Goá
choè Chú, choè Sian-si^{n}, siōng-chhiá^{n} kā lín
soé kha, lín ia̍h tio̍h sa^{n}-kāng soé kha. 15In-
ūi goá í-keng ēng bô·-iū^{n} hō· lín, hō· lín chiàu
goá só· tùi lín kiâ^{n} ê lâi kiâ^{n}. 16Goá si̍t-si̍t kā
lín kóng, Lô·-po̍k bô khah toā i ê chú-lâng;
hōng chhe ê bô khah toā chhe i ê. 17Lín kì-
jiân chai chiah ê sū, nā khì kiâ^{n} i, chiū ū
hok-khì. 18Goá m̄ sī chí lín chèng lâng lâi
kóng; goá só· kéng ê, goá chai in; to̍k-to̍k beh
hō· sèng-keng èng-giām, Chia̍h goá ê piá^{n} ê
lâng kia̍h-khí kha-āu-ti^{n} that goá. 19Ta^{n} tāi-
chì iáu-bē chiâ^{n}, goá seng kā lín kóng; kàu
tāi-chì chiâ^{n}, hō· lín sìn goá chiū-sī I. 20Goá
si̍t-si̍t kā lín kóng, Chiap-la̍p goá só· chhe ê,
chiū-sī chiap-la̍p goá, chiap-la̍p goá, chiū-sī
chiap-la̍p chhe goá ê.

21Iâ-so· kóng án-ni, sim-lāi toā peh-pak,
chiū kan-chèng kóng, Goá si̍t-si̍t kā lín kóng,
lín tiong-kan chi̍t lâng beh boē goá. 22Ha̍k-
seng sa^{n}-khoà^{n}, siū^{n} m̄ chhut I sī kóng sím-
mi̍h lâng. 23Ū chi̍t ê ha̍k-seng, chiū-sī Iâ-so·
só· thià^{n} ê, the kūn Iâ-so· ê heng-chêng. 24Se-
bûn Pí-tek thìm thâu kā i kóng, Chhiá^{n} kā
goán kóng, I só· kóng ê sī sím-mi̍h lâng. 25I
chiū hià^{n} sin oá Iâ-so· ê heng-khám, kā I kóng,
Chú ah, sī chī-chūi? 26Iâ-so· chiū ìn kóng,
Goá ùn chi̍t tè-á mi̍h hō· i, hit ê lâng chiū-sī.
Sûi-sî ùn chi̍t tè-á, the̍h hō· Ka-lio̍k lâng Se-
bûn ê kiá^{n} Iû-tāi. 27I siū mi̍h liáu-āu, Sat-tàn
chiū ji̍p i ê sim. Iâ-so· chiū kā i kóng, Lí só·
choè ê, kín-kín khì choè. 28Tâng toh ê lâng,
bô lâng chai ūi-tio̍h chái^{n}-iū^{n} tùi i kóng chit-ê.
29In-ūi Iû-tāi koán chî^{n}-tē, ū lâng phah-sǹg,
ká^{n} sī Iâ-so· kā i kóng, Lí khì boé lán siú
choeh só· khiàm-ēng ê; á-sī kah i khì chín-chè
sòng-hiong lâng. 30Iû-tāi chih-tio̍h hit ê mi̍h,
liâm-pi^{n} chhut-khì; hit sî mî-sî.

31Í-keng chhut-khì, Iâ-so· kóng, Ta^{n} Jîn-
chú tit-tio̍h êng-kng, Siōng-tè ia̍h tī I tit-
tio̍h êng-kng; 32koh Siōng-tè beh tī pún-sin
êng-kng Jîn-chú, ia̍h beh liâm-pi^{n} êng-kng I.
33Soè-kiá^{n} ah, goá iáu ū tiap-á-kú kap lín tī-
teh. Lín beh chhē goá; goá só· khì ê só·-chāi,
lín boē-oē kàu; goá bat kā Iû-thài lâng kóng,
ta^{n} ia̍h án-ni kā lín kóng. 34Goá ēng sin ê kài-
bēng hō· lín, chiū-sī lín tio̍h sa^{n}-thià^{n}; chhin-
chhiū^{n} goá bat thià^{n} lín, lín ia̍h tio̍h án-ni
sa^{n}-thià^{n}. 35Lín nā sa^{n}-thià^{n}, chèng lâng beh
tùi án-ni chai lín sī goá ê ha̍k-seng.

36Se-bûn Pí-tek kā I kóng, Chú ah, beh tá-
lo̍h khì? Iâ-so· ìn i kóng, Goá só· khì ê só·-
chāi, lí hiān-sî boē tè goá; āu-lâi beh tè goá.
37Pí-tek kā I kóng, Chú ah, goá hiān-sî chái^{n}-
iū^{n} boē tè lí ah? Goá beh ūi-tio̍h lí pàng-sak
sì^{n}-miā. 38Iâ-so· ìn kóng, Lí beh ūi-tio̍h goá
pàng-sak lí ê sì^{n}-miā mah? Goá si̍t-si̍t kā lí
kóng, Koe iáu-bē thî, lí beh sa^{n} pái m̄ jīn goá.

14 Lín ê sim bo̍h-tit peh-pak; lín tio̍h sìn
Siōng-tè, ia̍h tio̍h sìn goá. 2Tī goá ê Pē ê ke, ū
choē-choē chhù-the̍h; nā bô, chiū goá í-keng
kā lín kóng lah; in-ūi goá khì, sī kā lín pī-
pān só·-chāi. 3Nā khì kā lín pī-pān só·-chāi,
chiū beh koh lâi, chiap-la̍p lín kui tī goá; hō·
goá só· tī-teh ê, lín ia̍h tī hia. 4Goá só· khì
ê só·-chāi, lín bat hit tiâu lō·. 5To-má kā I
kóng, Chú ah, lí khì ê só·-chāi, goán to m̄

chai; thái oē chai hit tiâu lō· ah? 6Iâ-so· kā
i kóng, Goá chiū-sī lō·, sī chin-lí, sī oȧh-miā;
nā bô tùi goá, chiū bô lâng chiū-kūn Pē. 7Lín
nā í-keng bat goá, chiū iȧh bat goá ê Pē; ta^{n}
liáu-āu lín bat I, iȧh bat khoà^{n}-kì^{n} I. 8Hui-lėk
kā I kóng, Chú ah, ēng Pē hō· goán khoà^{n},
chiū kàu-giȧh. 9Iâ-so· kā i kóng, Hui-lėk, goá
kap lín tiàm kàu chiah kú, lí iáu m̄ bat goá
mah? í-keng khoà^{n}-kì^{n} goá ê, chiū-sī khoà^{n}-
kì^{n} Pē; lí chái^{n}-iū^{n} kóng, Ēng Pē hō· goán
khoà^{n} ah? 10Goá tiàm-tī Pē, Pē iȧh tiàm-tī
goá, lí m̄ sìn mah? Goá só· kā lín kóng ê oē,
m̄ sī chhut tī ka-kī lâi kóng; chiū-sī Pē toà tī
goá lâi kiâ^{n} I ê tāi-chì. 11Goá tiàm-tī Pē, Pē
tiàm-tī goá, lín tiȯh sìn goá; nā bô, chiū tiȯh
in-ūi só· kiâ^{n} ê sū lâi sìn goá. 12Goá si̇t-si̇t kā
lín kóng, Sìn goá ê lâng, goá só· kiâ^{n} ê, i beh
kiâ^{n} i; chiū pí chiah ê sū khah toā ê, iȧh beh
kiâ^{n} i; in-ūi goá kui tī Pē. 13Lín tī goá ê miâ,
hoān só· kiû ê, goá beh kiâ^{n} i; hō· Pē tī Kiá^{n}
tit-tiȯh êng-kng. 14Lín nā tī goá ê miâ ū só·
kiû goá ê, goá beh kiâ^{n} i.

15Lín nā thià^{n} goá, chiū beh siú goá ê bēng-
lēng. 16Goá iȧh beh tùi Pē kiû, chiū I beh ēng
koh chi̇t ê Pó-hūi-su hō· lín, hō· I éng-oán kap
lín toà; 17chiū-sī chin-lí ê Sîn; sè-kan só· boē
chiap-lȧp ê, in-ūi bô khoà^{n}-kì^{n} I, koh m̄ bat I;
tȯk-tȯk lín bat I; in-ūi I kap lín sa^{n}-kap toà,
koh beh tiàm-tī lín. 18Goá bô beh pàng lín
choè bô pē ê kiá^{n}; goá lâi chiū-kūn lín. 19Iáu
tiap-á-kú, sè-kan bô koh khoà^{n}-kì^{n} goá; tȯk-
tȯk lín khoà^{n}-kì^{n} goá; in-ūi goá oȧh, lín iȧh
oȧh. 20Hit ji̇t lín beh chai goá tiàm-tī goá ê
Pē, lín tiàm-tī goá, goá tiàm-tī lín. 21Ū goá
ê bēng-lēng, koh siú i ê lâng, chit-ê chiū-sī
thià^{n} goá; thià^{n} goá ê lâng, beh tit-tiȯh goá
ê Pē thià^{n} i, goá iȧh beh thià^{n} i, koh chiong
pún-sin hián-bêng tī i. 22Ū Iû-tāi, (m̄ sī Ka-
liȯk lâng ê), kā I kóng, Chú ah, ū sím-mi̇h
sū lí beh chiong pún-sin hián-bêng tī goán,
bô hián-bêng tī sè-kan ah? 23Iâ-so· ìn i kóng,
lâng nā thià^{n} goá, i beh siú goá ê tō-lí, goá ê
Pē beh thià^{n} i, goán iȧh beh chiū-kūn i, koh
kap i tâng khiā-khí. 24Bô thià^{n} goá ê lâng,
chiū bô siú goá chiah ê oē; koh lín só· thia^{n} ê
tō-lí, m̄ sī goá ê, chiū-sī chhe goá ê Pē ê.

25Goá iáu kap lín toà ê sî, ū chiong chiah
ê oē kā lín kóng. 26Nā-sī Pó-hūi-su, chiū-sī
Sèng Sîn, Pē tī goá ê miâ só· beh chhe ê, I
beh chiong it-chhè ê sū kà-sī lín, koh beh hō·
lín kì-tit goá it-chhè só· kā lín kóng ê. 27Goá
ēng pêng-an lâu-teh hō· lín; goá chiong goá
ê pêng-an siú^{n}-sù lín; goá teh hō· lín, m̄ sī
chhin-chhiū^{n} sè-kan teh hō· lâng ê khoán. Lín
ê sim bȯh-tit peh-pak, iȧh bȯh-tit kia^{n}-hiâ^{n}.
28Lín í-keng thia^{n}-kì^{n} goá ū kā lín kóng, Goá
khì, koh lâi chiū-kūn lín. Lín nā thià^{n} goá,
chiū in-ūi goá kui tī Pē lín oē hoa^{n}-hí; in-ūi
Pē pí goá khah toā. 29Ta^{n} sū iáu-bē chiâ^{n},
goá í-keng kā lín kóng, hō· lín tī sū chiâ^{n} ê sî
thang sìn. 30Í-āu goá bô kap lín kóng choē-
choē oē, in-ūi sè-kan ê jîn-kun teh lâi lah; i
tī goá bô só· ū; 31tȯk-tȯk beh hō· sè-kan chai
goá thià^{n} Pē, iȧh chiàu Pē só· bēng-lēng goá
ê, goá án-ni lâi kiâ^{n}. Khí-lâi, lán tùi chia lâi
khì.

15 Goá sī chin ê phû-tô chhiū, goá ê Pē
sī choh-hn̂g ê lâng. 2Kì^{n}-nā liân tī goá ê ki
bô kiat ké-chí ê, I chiū san-khí-lâi; kì^{n}-nā kiat
ké-chí ê, I chiū siu hō· i chheng-khì, hō· i kiat
ké-chí koh khah choē. 3Ta^{n} lín in-ūi goá só·
kā lín kóng ê tō-lí í-keng chheng-khì lah. 4Lín
tiȯh tiàm-tī goá, goá iȧh tiàm-tī lín; Siat-sú
ki bô liân tī phû-tô chhiū, chiū boē-oē ka-kī
kiat ké-chí; lín nā bô tiàm-tī goá, iȧh sī án-
ni. 5Goá chiū-sī phû-tô chhiū, lín chiū-sī ki;

tiàm tī goá, iā goá tiàm tī i ê, chiū kiat ké-
chí choē-choē; in-ūi kap goá sa^{n}-lī, lín chiū
boē choè sím-mih. [6]Lâng nā bô tiàm tī goá,
chiū siū khì-sak tī goā-bīn, chhin-chhiū^{n} ki,
soà ko·-tâ; lâng khioh in hiat-lo̍h hé, chiū sio-
khì. [7]Lín nā tiàm tī goá, goá ê oē tiàm tī
lín, hoān-nā só· ài ê lín tio̍h kiû, chiū beh
kā lín chiâ^{n}. [8]Lín kiat ké-chí choē-choē, tùi
án-ni goá ê Pē tit-tio̍h êng-kng; ia̍h lín beh
chiâ^{n}-choè goá ê ha̍k-seng. [9]Goá ū thià^{n} lín,
chhin-chhiū^{n} Pē ū thià^{n} goá; lín tio̍h tiàm tī
goá ê thià^{n}. [10]Lín nā siú goá ê kài-bēng chiū
beh tiàm tī goá ê thià^{n}, chhin-chhiū^{n} goá ū siú
goá ê Pē ê kài-bēng, tiàm tī I ê thià^{n}. [11]Goá
í-keng ēng chiah-ê kā lín kóng, beh hō· goá ê
hoa^{n}-hí tiàm tī lín, ia̍h hō· lín ê hoa^{n}-hí moá-
moá. [12]Lín tio̍h sa^{n}-thià^{n}, chhin-chhiū^{n} goá
ū thià^{n} lín; che sī goá ê bēng-lēng. [13]Lâng ūi-
tio̍h pêng-iú hiàn sì^{n}-miā, thià^{n} bô ū pí chit-ê
khah toā ê. [14]Lín nā kiâ^{n} goá só· bēng-lēng
lín ê, chiū-sī goá ê pêng-iú. [15]Ta^{n} liáu-āu, goá
bô kiò lín choè lô·-po̍k; in-ūi lô·-po̍k m̄ chai i
ê chú-lâng ê só· kiâ^{n}; nā-sī goá í-keng kiò lín
choè pêng-iú; in-ūi goá tùi Pē só· thia^{n}-kì^{n} ê,
lóng ū kā lín kóng. [16]M̄ sī lín kéng goá, sī
goá kéng lín, koh siat-li̍p lín, hō· lín khì kiat
ké-chí, koh hō· lín ê ké-chí kú-tn̂g tī-teh; hō·
lín tī goá ê miâ bô lūn tùi Pē kiû sím-mih,
I chiū hō· lín. [17]Goá ēng chiah-ê bēng-lēng
lín, sī beh hō· lín sa^{n}-thià^{n}. [18]Sè-kan nā oàn-
hūn lín, lín chai i iáu-bē oàn-hūn lín, í-keng
tāi-seng oàn-hūn goá. [19]Lín nā sio̍k sè-kan,
sè-kan chiū thià^{n} i ka-kī ê; to̍k-to̍k in-ūi lín m̄
sī sio̍k sè-kan, chiū-sī goá kéng lín chhut sè-
kan, só·-í sè-kan oàn-hūn lín. [20]Lín tio̍h kì-tit
goá só· kā lín kóng ê oē, kóng, Lô·-po̍k bô
khah toā i ê chú-lâng. Lâng nā ū khún-tio̍k
goá, ia̍h beh khún-tio̍k lín; nā ū siú goá ê oē
ia̍h beh siú lín ê oē. [21]Nā-sī in beh in-ūi goá
ê miâ ēng chiah ê it-chhè ê sū khoán-thāi lín,
sī in-ūi m̄ bat chhe goá ê. [22]Goá nā bô lâi
kā in kóng, in chiū bô choē; ta^{n} in ê choē bô
thang the-sì lah. [23]Oàn-hūn goá ê lâng, ia̍h
oàn-hūn goá ê Pē. [24]Goá nā tī in tiong-kan
m̄ bat kiâ^{n} pa̍t lâng só· bē bat kiâ^{n} ê, in chiū
bô choē; nā-sī ta^{n} goá kap goá ê Pē, in ia̍h ū
khoà^{n}-kì^{n}, ia̍h ū oàn-hūn. [25]Che sī beh èng-
giām in ê lu̍t-hoat só· kì-chài ê oē kóng, In bô
iân-kò· oàn-hūn goá. [26]Nā-sī Pó-hūi-su, chiū-
sī chin-lí ê Sîn, tùi Pē chhut ê, goá tùi Pē beh
chhe I chiū-kūn lín; I nā kàu, beh ūi-tio̍h goá
choè kan-chèng; lín ia̍h beh choè kan-chèng,
in-ūi lín tùi khí-thâu kap goá tī-teh.

16 Chiah ê sū goá í-keng kā lín kóng, hō·
lín bián-tì tio̍h-tak. [2]Lâng beh kek lín chhut
hoē-tn̂g; koh sî kàu, hoān-nā thâi lín ê lâng,
ia̍h beh lia̍h che choè ho̍k-sāi Siōng-tè. [3]In
beh kiâ^{n} án-ni, in-ūi m̄ bat Pē kap goá. [4]To̍k-
to̍k goá ū kā lín kóng chiah-ê, sī hō· lín kàu
sî thang kì-tit goá bat kā lín kóng. Goá tùi
khí-thâu bô kā lín kóng chiah-ê, sī in-ūi goá
kap lín tī-teh. [5]Ta^{n} goá khì kui tī chhe goá
ê; lín tiong-kan bô lâng mn̄g goá, kóng, Lí
beh tá-lo̍h khì? [6]Kan-ta ūi-tio̍h goá ū kā lín
kóng chiah-ê, lín í-keng moá-sim iu-būn lah.
[7]Nā-sī goá chiong si̍t-chêng kā lín kóng; Goá
khì, sī choè lín ê lī-ek; goá bô khì, Pó-hūi-su
bô lâi chiū-kūn lín; nā khì, chiū beh chhe I
chiū-kūn lín. [8]I kàu, tek-khak ēng choē, ēng
gī, ēng sím-phoà^{n}, lâi chí-chèng sè-kan; [9]ēng
choē, in-ūi in m̄ sìn-khò goá; [10]ēng gī, in-ūi
goá kui tī Pē, lín bô koh khoà^{n}-kì^{n} goá; [11]ēng
sím-phoà^{n}, in-ūi chit sè-kan ê jîn-kun í-keng
siū sím-phoà^{n}. [12]Goá iáu ū choē-choē hāng
beh kā lín kóng, to̍k-to̍k lín hiān-kim tng boē
khí. [13]Kàu chin-lí ê Sîn lâi, I beh chhoā lín

ji̍p tī it-chhè ê chin-lí; in-ūi I m̄ sī beh pìn
ka-kī lâi kóng; sī chiong I só· beh thia^{n}-kì^{n}
ê lâi kóng; koh beh ēng teh-beh lâi ê sū pò
lín. [14]I beh êng-kng goá; in-ūi I beh tùi goá
só· ū ê niá-siū; lâi pò lín. [15]Hoān-nā Pē só·
ū ê lóng sī goá ê; só·-í goá kóng, I beh tùi
goá só· ū ê niá-siū, lâi pò lín. [16]Tiap-á kú
lín bô khoà^{n}-kì^{n} goá; koh tiap-á kú, lín chiū
beh khoà^{n}-kì^{n} goá. [17]Tùi án-ni I ê ha̍k-seng,
ū-ê sa^{n}-kap kóng, I tùi lán kóng, Tiap-á kú
lín bô khoà^{n}-kì^{n} goá; koh tiap-á kú lín beh
khoà^{n}-kì^{n} goá; koh kóng, In-ūi goá kui tī Pē,
che sím-mi̍h ì-sù? [18]Só·-í in kóng, I só· kóng
ê tiap-á kú, sī sím-mi̍h ì-sù? Lán m̄ chai I
teh kóng sím-mi̍h. [19]Iâ-so· chai in ài mn̄g I,
chiū kā in kóng, Goá kóng, Tiap-á kú lín bô
khoà^{n}-kì^{n} goá, koh tiap-á kú lín beh khoà^{n}-
kì^{n} goá, lín in-ūi chit-ê mn̄g-lâi mn̄g-khì mah?
[20]Goá si̍t-si̍t kā lín kóng, Lín beh thî-khàu
ai-siong, sè-kan beh hoa^{n}-hí; lín beh iu-būn,
nā-sī lín ê iu-būn beh pì^{n}-choè hoa^{n}-hí. [21]Hū-
jîn-lâng beh si^{n} kiá^{n} chiū iu-būn, in-ūi i ê sî
kàu lah; e^{n}-á í-keng chhut-sì, bô koh kì-tit i ê
khó·-thàng, in-ūi hoa^{n}-hí ū lâng chhut-sì tī sè-
kan. [22]Chhin-chhiū^{n} án-ni, lín hiān-kim ia̍h
ū iu-būn; chóng-sī goá beh koh kì^{n}-tio̍h lín,
chiū lín ê sim beh hoa^{n}-hí, koh lín ê hoa^{n}-hí
bô lâng kā lín chhiú^{n}-khì. [23]Tng hit ji̍t lín
bô beh mn̄g goá sím-mi̍h. Goá si̍t-si̍t kā lín
kóng, Lín kì^{n}-nā tùi Pē kiû ê, I chiū tī goá ê
miâ beh hō· lín. [24]Lín kàu ta^{n} bē bat tī goá ê
miâ kiû sím-mi̍h; lín tio̍h kiû chiū oē tit-tio̍h,
hō· lín ê hoa^{n}-hí moá-moá.

[25]Chiah ê sū goá ū ēng phì-jū kā lín kóng;
sî kàu, goá bô beh koh ēng phì-jū kā lín kóng,
chiū-sī ēng Pē bêng-bêng chí-sī lin. [26]Tng hit
sî lín beh tī goá ê miâ kiû; goá bô kā lín kóng,
Goá beh ūi-tio̍h lín kiû Pē; [27]in-ūi Pē ka-kī
thià^{n} lín, sī ūi-tio̍h lín ū thià^{n} goá, koh sìn
goá tùi Pē chhut-lâi. [28]Goá tùi Pē chhut-lâi,
ia̍h ji̍p sè-kan; koh lī-khui sè-kan lâi kui tī Pē.
[29]I ê ha̍k-seng kóng, Ta^{n} lí bêng-bêng kóng,
m̄ sī ēng phì-jū. [30]Ta^{n} goán chai lí bô só· m̄
chai, m̄-bián lâng mn̄g lí; goán in-ūi án-ni sìn
lí tùi Siōng-tè chhut. [31]Iâ-so· ìn kóng, Ta^{n} lín
sìn mah? [32]Sî beh kàu, ia̍h í-keng kàu lah, lín
chiah-ê sì-soà^{n}, ta̍k lâng kui i pún-sin ê só·-
chāi, lâu goá ka-kī tī-teh; chóng-sī goá m̄ sī
ka-kī tī-teh, in-ūi Pē kap goá tī-teh. [33]Goá í-
keng chiong chiah-ê kā lín kóng, hō· lín tiàm-
tī goá ū pêng-an. Tī sè-kan lín ū khó·-lān;
to̍k-to̍k lín thang pàng-sim; goá í-keng khah-
iâ^{n} sè-kan.

17 Iâ-so· kóng chiah-ê, chiū kia̍h ba̍k n̂g
thi^{n}, kóng, Pē ah, sî kàu lah; goān lí êng-kng
lí ê Kiá^{n}, thang hō· Kiá^{n} êng-kng lí; [2]chhin-
chhiū^{n} lí bat hō· Kiá^{n} ū koân tī-lí kì^{n} ū jio̍k-
thé ê, beh hō· I chiong éng-oa̍h siú^{n}-sù kì^{n}-nā
lí só· hō· I ê lâng. [3]Chit ê éng-oa̍h, chiū-sī
bat lí to̍k-it chin ê Siōng-tè, kap lí só· chhe ê
Iâ-so· Ki-tok. [4]Goá í-keng êng-kng lí tī toē-
chiū^{n}; chiū-sī lí só· kau-tāi goá kiâ^{n} ê kang,
goá í-keng chiâ^{n} i. [5]Pē ah, ta^{n} tio̍h hō· goá
kap lí sa^{n}-kap ū êng-kng, chiū-sī bē ū sè-kan
í-chêng goá kap lí sa^{n}-kap ū ê êng-kng. [6]Lí só·
siú^{n}-sù goá chhut tī sè-kan ê lâng, goá í-keng
ēng lí ê miâ tùi in hián-bêng; in pún sī lí ê, lí
ēng in siú^{n}-sù goá; in ia̍h í-keng siú lí ê tō-lí.
[7]Ta^{n} in chai kì^{n}-nā lí só· hō· goá ê, lóng sī tùi
lí lâi; [8]in-ūi lí só· hō· goá ê oē, goá í-keng hō·
in; in sêng-siū i, ia̍h khak-si̍t chai goá tùi lí
chhut, koh sìn lí chhe goá. [9]Goá ūi-tio̍h in
kiû; m̄ sī ūi-tio̍h sè-kan kiû, chiū-sī ūi-tio̍h lí
só· hō· goá ê lâng; in-ūi in sī lí ê. [10]Kì^{n}-nā
goá ê, chiū-sī lí ê; lí ê, chiū-sī goá ê; koh goá
tī in ū tit-tio̍h êng-kng. [11]Ta^{n} liáu-āu goá bô

tī sè-kan; in tī sè-kan, goá kui tī lí. Sèng ê Pē
ah, goān lí tī lí ê miâ, chiū-sī lí só· hō· goá ê,
lâi pó-siú in, hō· in choè chi̇t-ê, chhin-chhiū^{n}
lán chi̇t iū^{n}. [12]Goá kap in tī-teh ê sî, bat tī lí ê
miâ, chiū-sī lí só· hō· goá ê, lâi pó-siú in; goá
iȧh ū chiàu-kò· in, kî-tiong bô chi̇t-ê tîm-lûn;
chí ū hit ê tîm-lûn ê lâng nā-tiā^{n}, hō· sèng-
keng tit-tiȯh èng-giām. [13]Ta^{n} goá chiū-kūn
lí; goá iáu tiàm sè-kan kóng chiah ê oē, beh
hō· in ū goá ê hoa^{n}-hí moá-moá tī in ê sim-
lāi. [14]Goá í-keng chiong lí ê tō-lí hō· in; sè-
kan oàn-hūn in, in-ūi in bô siȯk sè-kan, chhin-
chhiū^{n} goá bô siȯk sè-kan. [15]Goá m̄ sī kiû lí
hō· in chhut sè-kan, chiū-sī pó-siú in thoat-
lī phái^{n}-ê. [16]In bô siȯk sè-kan, chhin-chhiū^{n}
goá bô siȯk sè-kan. [17]Goān lí ēng chin-lí hō· in
chiâ^{n}-sèng; lí ê tō-lí chiū-sī chin-lí. [18]Chhin-
chhiū^{n} lí chhe goá ji̇p sè-kan, goá iȧh ū chhe
in ji̇p sè-kan. [19]Goá ūi-tiȯh in lâi choè sèng,
hō· in iȧh tùi chin-lí lâi chiâ^{n}-sèng. [20]Goá m̄
nā ūi-tiȯh chiah ê lâng kiû, iȧh ūi-tiȯh tùi in
ê oē lâi sìn goá ê lâng kiû; [21]hō· in lóng choè
chi̇t-ê; chhin-chhiū^{n} Pē, lí tiàm-tī goá, goá
tiàm-tī lí, hō· in iȧh án-ni tiàm-tī lán; chiū
hō· sè-kan sìn lí chhe goá. [22]Lí só· hō· goá ê
êng-kng, goá í-keng hō· in; hō· in choè chi̇t-ê,
chhin-chhiū^{n} lán ê choè chi̇t-ê; [23]goá tiàm-tī
in, lí tiàm-tī goá, hō· in oē oân-choân lâi choè
chi̇t-ê; hō· sè-kan chai lí chhe goá, iȧh chai lí
thià^{n} in chhin-chhiū^{n} thià^{n} goá chi̇t iū^{n}. [24]Pē
ah, lí só· hō· goá ê, goá ài in tī goá só· tī-teh
ê só·-chāi, iȧh kap goá sa^{n}-kap tī hia; hō· in
khoà^{n}-kì^{n} lí só· siú^{n}-sù goá ê êng-kng; in-ūi
chhòng-chō sè-kan í-chêng lí í-keng thià^{n} goá.
[25]Gī ê Pē ah, sè-kan bē bat lí; tȯk-tȯk goá ū
bat lí; chiah ê lâng iȧh bat lí ū chhe goá; goá
bat ēng lí ê mâi chí-sī in, koh beh chí-sī in;
hō· lí thià^{n} goá ê thià^{n}-thàng tiàm-tī in, goá
iȧh tiàm-tī in.

18 Chiah ê oē kóng liáu, Iâ-so· kap hȧk-
seng chhut-khì kè Khip-lûn khoe; tī hia ū hn̂g,
Iâ-so· kap I ê hȧk-seng ji̇p-khì. [2]Boē I ê Iû-
tāi iȧh bat hit ê só·-chāi; in-ūi Iâ-so· kap I
ê hȧk-seng tȧuh-tȧuh chū-chi̇p tī hia. [3]Iû-tāi
í-keng niá chi̇t tūi peng, kap chiah ê chè-si-
thâu í-ki̇p Hoat-lī-sài lâng ê chhe-iȧh, kiȧh
teng, kap hé-pé, kap ke-si, lâi kàu hia. [4]Iâ-so·
chai I só· beh tú-tiȯh it-chhè ê sū, chiū chhut-
khì kā in kóng, Lín chhē chī-chūi? [5]În kóng,
Ná-sat-lėk lâng Iâ-so·. Iâ-so· kā in kóng, Goá
chiū-sī. Boē I ê Iû-tāi iȧh kap in sa^{n}-kap teh
khiā. [6]Iâ-so· chi̇t-ē kā in kóng, Goá chiū-sī,
in chiū tò-thè, poȧh-tó tī toē-ni̇h. [7]Só·-í koh
mn̄g in, Lín chhē chī-chūi? Ìn kóng, Ná-sat-
lėk lâng Iâ-so·. [8]Iâ-so· ìn kóng, Goá í-keng
kā lín kóng, goá chiū-sī; lín nā chhē goá, tiȯh
iông-ún chiah ê lâng khì; [9]che sī hō· I chêng
só· kóng ê oē èng-giām, kóng, Lí só· hō· goá
ê lâng, goá bô sit-lȯh chi̇t-ê. [10]Se-bûn Pí-tek
ū to, pu̇ih-khí-lâi phut chè-si-thâu ê lô·-pȯk,
siah-khì i ê chiā^{n} hī. Lô·-pȯk ê miâ kiò Má-
lėk-kó·. [11]Iâ-so· chiū kā Pí-tek kóng, Siu lí ê
to ji̇p siù; Pē só· hō· goá ê poe, goá kiám bô
beh lim mah?

[12]Tùi án-ni peng-tūi kap chhian-chóng, í-
ki̇p Iû-thài lâng ê chhe-iȧh, liȧh Iâ-so· pȧk I;
[13]tāi-seng toà I khì kì^{n} A-ná, in-ūi i sī hit nî
ê chè-si-thâu Kai-a-hoat ê tiū^{n}-lâng. [14]Chêng
thoè Iû-thài lâng tá^{n}-sǹg kóng, chi̇t lâng ūi-
tiȯh peh-sì^{n} sí sī ū lī-ek ê, chiū-sī chit ê Kai-
a-hoat.

[15]Se-bûn Pí-tek tè Iâ-so·, koh ū chi̇t ê hȧk-
seng tè I. Chit ê hȧk-seng sī chè-si-thâu só·
bat ê, chiū kap Iâ-so· ji̇p chè-si-thâu ê ī^{n}.
[16]Nā-sī Pí-tek khiā tī mn̂g-goā. Só·-í hit ê
hȧk-seng, chiū-sī chè-si-thâu só· bat ê, chhut-

khì kap kò·-mn̂g ê cha-bó·-lâng kóng, chiū chhoā Pí-tek ji̇p-khì. [17]Kò·-mn̂g ê lú-pī kā Pí-tek kóng, Lí iȧh ká^{n} sī chit lâng ê hȧk-seng hò·^{n}? I kóng, M̄ sī. [18]Chiah ê lô·-pȯk kap chhe-iȧh, in-ūi koâ^{n}, chiong thoà^{n} khí hé, khiā teh hang sio; Pí-tek iȧh kap in khiā teh hang.

[19]Chè-si-thâu chiū mn̄g Iâ-so· lūn I ê hȧk-seng, kap I ê kà-sī. [20]Iâ-so· ìn kóng, Goá sī hián-jiân tùi sè-kan lâng kóng; goá siông-siông tī hoē-tn̂g kap tiān-ni̇h kà-sī, chiū-sī Iû-thài lâng lóng chū-chi̇p ê só·-chāi; tī ún-bȧt ê só·-chāi goá bē bat kóng sím-mi̇h. [21]Siá^{n}-sū mn̄g goá? thang mn̄g thia^{n} ê lâng, khoà^{n} goá kap in kóng chái^{n}-iū^{n}; in chai goá só· kóng. [22]Kóng soah, pi^{n}-á teh khiā chi̇t ê chhe-iȧh siàn Iâ-so·, kóng, Lí ìn chè-si-thâu án-ni mah? [23]Iâ-so· ìn i kóng, Goá nā kóng m̄ tiȯh, thang chí-chèng hit ê m̄ tiȯh; nā tiȯh, siá^{n}-sū phah goá? [24]Iâ-so· iû-goân siū pȧk, A-ná chhe I kàu chè-si-thâu Kai-a-hoat ê só·-chāi.

[25]Hit sī Se-bûn Pí-tek khiā-teh hang hé. Chiū ū lâng kā i kóng, Lí iȧh ká^{n} sī I ê hȧk-seng hò·^{n}? I m̄ jīn, kóng, M̄ sī. [26]Ū chi̇t ê chè-si-thâu ê lô·-pȯk, sī hō· Pí-tek siah hī-á ê ê chhin-lâng, kóng, Goá kiám bô khoà^{n}-kì^{n} lí kap I tī hn̂g-lâi mah? [27]Pí-tek koh bô jīn; koe sûi-sî thî.

[28]In chiū toà Iâ-so· tùi Kai-a-hoat ê só·-chāi kàu kong-tn̂g: hit tiȧp thi^{n} phú-kng; in ka-kī bô ji̇p kong-tn̂g, bián-tit bak-tiȯh lâ-sâm, chiah thang chiȧh poâ^{n}-kè-choeh. [29]Só·-í Pí-liȧp-to chhut-lâi goā-bīn chiū-kūn in kóng, Lín kò chit lâng sím-mi̇h àn-kiā^{n}? [30]Ìn kóng, Chit lâng nā m̄ sī phái^{n} lâng, goán chiū bô chiong I kau hō· lí. [31]Pí-liȧp-to chiū kā in kóng, Lín ka-kī toà-khì, chiàu lín ê lu̇t-hoat khì pān I. Iû-thài lâng kā i kóng, [32]Goán bô thâi lâng ê koân; che sī beh èng-giām Iâ-so· chêng só· kóng ê oē, chí-bêng I beh sím-mi̇h khoán lâi sí.

[33]Pí-liȧp-to koh ji̇p kong-tn̂g, tiàu Iâ-so· lâi, kā I kóng, Lí sī Iû-thài lâng ê ông mah? [34]Iâ-so· ìn kóng, Lí kóng chit ê oē sī tùi lí ka-kī, á-sī pȧt lâng chiong goá ê sū kā lí kóng ah? [35]Pí-liȧp-to ìn kóng, Goá kiám sī Iû-thài lâng mah? Lí pún-kok ê lâng kap chiah ê chè-si-thâu chiong lí kau hō· goá; lí kó-jiân chái^{n}-iū^{n} choè ah? [36]Iâ-so· ìn kóng, Goá ê kok m̄ sī siȯk chit sè-kan; goá ê kok nā siȯk chit sè-kan, chiū goá ê chhe-ēng tek-khak cheng-chiàn, bián-tit goá kau hō· Iû-thài lâng; nā-sī ta^{n} goá ê kok m̄ sī tùi chia chhut. [37]Pí-liȧp-to chiū kā I kóng, Án-ni, lí sī ông mah? Iâ-so· ìn kóng, Lí kóng goá sī ông. Goá ūi-tiȯh án-ni chhut-sì, ūi-tiȯh án-ni lîm-kàu sè-kan, beh thoè chin-lí choè kan-chèng. Hoān-nā siȯk chin-lí ê lâng, thia^{n} goá ê sia^{n}. [38]Pí-liȧp-to kóng, Chin-lí sī sím-mi̇h?

Kóng soah, koh chhut-khì chiū-kūn Iû-thài lâng, kā in kóng, Goá khoà^{n} I bô choē. [39]Chóng-sī lín ū lē, kàu poâ^{n}-kè-choeh, goá tiȯh pàng chi̇t ê ka^{n}-hoān hō· lín; lín ài goá pàng Iû-thài lâng ê ông hō· lín mah? [40]In koh toā sia^{n} âu-kiò kóng, M̄ thang chit-ê, sī tiȯh Pa-liȧp-pa. Chit ê Pa-liȧp-pa sī thó·-húi.

19 Tùi án-ni, Pí-liȧp-to ēng pi^{n} phah Iâ-so·. [2]Peng-teng ēng chhì-á pī^{n} choè bián-liû, tì tī I ê thâu-khak, koh ēng chí-sek ê phàu kā I chhēng; [3]chiū-kūn I, kóng, Iû-thài lâng ê ông, Pêng-an ah. Chiū siàn I. [4]Pí-liȧp-to koh chhut-khì goā-bīn kā in kóng, Lí khoà^{n}, goá chhoā I chhut-lâi hō· lín, hō· lín chai goá chhâ-liáu khoà^{n} I bô choē. [5]Iâ-so· tì chhì-á ê bián-liû, chhēng chí-sek ê phàu, chhut-lâi goā-bīn; Pí-liȧt-to koh kā in kóng, Lí khoà^{n},

chit ê lâng! 6 Chiah ê chè-si-thâu kap chhe-ia̍h
khoà^{n}-kì^{n} I, chiū toā sia^{n} âu-kiò kóng, Tèng
I si̍p-jī-kè, tèng I si̍p-jī-kè. Pí-lia̍p-to kā in
kóng, Lín ka-kī lia̍h-khì tèng; in-ūi goá khoà^{n}
I bô choē. 7 Iû-thài lâng ìn i kóng, Goán ū
lu̍t-hoat, iā chiàu chit ê lu̍t-hoat I eng-kai sí,
in-ūi I lia̍h pún-sin choè Siōng-tè ê Kiá^{n}. 8 Pí-
lia̍p-to thia^{n}-kì^{n} chit ê oē, chiū it-hoat kia^{n};
koh ji̍p kong-tn̂g, kā Iâ-so· kóng, Lí tùi tá-
lo̍h lâi? Nā-sī Iâ-so· bô ìn i. 10 Pí-lia̍p-to chiū
kā I kóng, Lí m̄ kap goá kóng mah? Kiám
m̄ chai goá ū koân thang pàng lí, ia̍h ū koân
thang tèng lí tī si̍p-jī-kè mah? 11 Iâ-so· ìn i
kóng, Nā m̄ sī tùi téng-bīn hō· lí, chiū lí bô
koân thang pān goá; só·-í chiong goá kau hō·
lí ê lâng, i ê choē koh khah tāng. 12 Tùi án-ni
Pí-lia̍p-to ài beh pàng I; Iû-thài lâng toā sia^{n}
âu-kiò, kóng, Lí nā pàng chit ê lâng, chiū m̄
sī Kai-sat ê pêng-iú; in-ūi hoān-nā lia̍h ka-kī
choè ông ê, sī poē-poān Kai-sat. 13 Pí-lia̍p-to
thia^{n}-kì^{n} chiah ê oē, chiū chhoā Iâ-so· chhut-
lâi; iā ka-kī chē tī kong-chō, tī chi̍t-ê miâ kiò
Pho·-chio̍h ê só·-chāi, Hi-pek-lâi ê oē kiò choè
Lek-pa-tāi. 14 Hit ji̍t chiū-sī pī-pān poâ^{n}-kè-
choeh ê ji̍t; iok-lio̍k ji̍t tiong-tàu. Chiū kā
Iû-thài lâng kóng, Lí khoà^{n}, lín ê ông! 15 In
toā sia^{n} âu-kiò, kóng, Tû-khì, tû-khì, tèng I
tī si̍p-jī-kè. Pí-lia̍p-to kā in kóng, Goá chiong
lín ê ông tèng si̍p-jī-kè mah? Chiah ê chè-
si-thâu ìn kóng, Kai-sat í-goā, goán bô ông.
16 Tùi án-ni, chiū chiong Iâ-so· kau hō· in khì
tèng si̍p-jī-kè.

17 In chiū siu I; Iâ-so· ka-kī giâ i ê si̍p-jī-kè
chhut-khì, kàu chi̍t-ê miâ kiò Thâu-khak-oá^{n}
ê só·-chāi, Hi-pek-lâi ê oē kiò choè Kok-kok-
tha^{n}; tī hia tèng I si̍p-jī-kè, koh ū nn̄g lâng kap
I tâng tèng, chi̍t pêng chi̍t-ê, Iâ-so· tī tiong-
ng. 19 Pí-lia̍p-to ia̍h siá chám-tiâu, hē tī si̍p-
jī-kè, siá kóng, Iû-thài lâng ê ông, Ná-sat-
le̍k lâng Iâ-so·. 20 Iû-thài lâng choē-choē tha̍k
chit ê chám-tiâu; in-ūi Iâ-so· siū tèng ê só·-
chāi kūn sia^{n}; koh só· siá ê, sī ēng Hi-pek-lâi,
Lô-má, Hi-lī-nî ê bûn-jī. 21 Só·-í Iû-thài lâng
chiah ê chè-si-thâu kā Pí-lia̍p-to kóng, Bo̍h-
tit siá, Iû-thài lâng ê ông; tio̍h siá, I ka-kī
kóng, Goá sī Iû-thài lâng ê ông. 22 Pí-lia̍p-to
ìn kóng, goá só· siá ê, í-keng siá-liáu lah.

23 Peng-teng í-keng tèng Iâ-so· tī si̍p-jī-kè,
chiū the̍h I ê sa^{n}, pun choè sì hūn, ta̍k ê peng
tit-tio̍h chi̍t hūn; koh the̍h I ê lāi-sa^{n}; chit
niá lāi-sa^{n} bô kap-choā, sī téng-ē thàu-chit ê.
24 Só·-í sa^{n}-kap kóng, Bo̍h-tit thiah-li̍h, tio̍h
lâi liam-khau, khoà^{n} chī-chūi tit-tio̍h; che sī
beh èng-giām sèng-keng só· kóng, “In sa^{n}-
kap pun goá ê sa^{n}, Liam-khau goá ê i-ho̍k.”
25 Peng-teng kó-jiân choè chiah ê sū. Khiā tī
Iâ-so· si̍p-jī-kè pi^{n}, ū I ê lāu-bú, kap I ê lāu-bú
ê chí-bē, Kek-liû-pa ê bó· Má-lī-a, kap Boa̍t-
tāi-lia̍p ê Má-lī-a. 26 Iâ-so· khoà^{n}-kì^{n} lāu-bú
kap só· thià^{n} ê ha̍k-seng khiā tī pi^{n}-thâu, chiū
tùi lāu-bú kóng, Lāu-bú ah, khoà^{n}, lí ê kiá^{n}!
27 Koh tùi ha̍k-seng kóng, Khoà^{n}, lí ê lāu-bú!
Tùi hit sî, hit ê ha̍k-seng chih-chiap i kàu ka-
kī ê ke.

28 Chit ê tāi-chì í-āu, Iâ-so· chai chèng hāng
sū í-keng bêng-pe̍k, in-ūi beh hō· sèng-keng ê
oē èng-giām, chiū kóng, Goá chhùi-ta. 29 Tī
hia ū chi̍t ê khì-kū toé chhò· moá-moá; in
chiū the̍h hái-jiông chìm chhò·, hâ gû-chhek-
chháu, thuh kàu I ê chhùi. 30 Iâ-so· í-keng siū
chhò·; chiū kóng, Sū bêng-pe̍k lah; chiū à^{n}
thâu khùi tn̂g.

31 Hit sî sī pī-pān choeh ê ji̍t, Iû-thài lâng
ài bián-tit tī an-hioh-ji̍t lâu sin-si tī si̍p-jī-kè,
in-ūi chit ê an-hioh-ji̍t sī toā ê ji̍t; só·-í kiû
Pí-lia̍p-to kah lâng kòng-chih in ê kha-kut,

lâi siu in. [32]Peng-teng kàu, kòng-chi̍h thâu
chi̍t ê ê kha-kut, í-ki̍p hit ê kap i tâng tèng
ê ê kha-kut; [33]kàu tī Iâ-so· khoàⁿ-kìⁿ I í-keng
sí chiū bô kòng-chi̍h I ê kha-kut; [34]to̍k-to̍k ū
chi̍t ê peng, ēng chhiuⁿ chha̍k I ê hia̍p-ē, huih
kap chúi liâm-piⁿ lâu-chhut. [35]Khoàⁿ-kìⁿ ê
lâng choè kan-chèng, i ê kan-chèng sī chin;
ka-kī chai só· kóng sī si̍t, hō· lín ia̍h oē sìn.
[36]In-ūi chiah ê tāi-chì chiâⁿ, sī beh èng-giām
sèng-keng só· kóng, I ê kut bô chi̍t ki beh siū
phah-chhùi. [37]Koh sèng-keng ū chi̍t kù kóng,
Lâng beh khoàⁿ in só· chha̍k ê.

[38]Chiah ê tāi-chì í-āu, ū A-lī-má-thài ê Iok-
sek, sī Iâ-so· ê ha̍k-seng, to̍k-to̍k kiaⁿ Iû-thài
lâng, chiah àm-chīⁿ choè ha̍k-seng, i lâi kiû
Pí-lia̍p-to, chún i khì siu Iâ-so· ê sin-si; Pí-
lia̍p-to ún-chún. Chiū lâi, siu I ê sin-si khì.
[39]Koh ū Nî-ko-tí-bó·, khí-thâu bat mî-sî chiū-
kūn Iâ-so· ê, ia̍h lâi, toà bu̍t-io̍h chhiau tîm-
hiuⁿ, iok-lio̍k chi̍t pah kun. [40]In chiū siu Iâ-
so· ê sin-si, ēng iù-toē pò· kap hiuⁿ-liāu pau
I, chiàu Iû-thài lâng bâi-chòng ê lē. [41]Tèng
si̍p-jī-kè ê só·-chāi ū hn̂g; hn̂g-lāi ū sin ê bōng,
lóng bē bat ū lâng chòng ê. [42]Hit ji̍t sī Iû-thài
lâng pī-pān choeh ê ji̍t, koh in-ūi hit ê bōng
kūn, só·-í an-tì Iâ-so· tī hia.

20 Chhit ji̍t ê thâu chi̍t ji̍t, chheng chá,
thiⁿ iáu-bē kng, Boa̍t-tāi-lia̍p ê Má-lī-a kàu
bōng, khoàⁿ-kìⁿ chio̍h í-keng tùi bōng soá
khui. [2]Chiū cháu-khì chiū-kūn Se-bûn Pí-tek,
kap pa̍t ê ha̍k-seng, chiū-sī Iâ-so· só· thiàⁿ
hit ê, kā in kóng, Ū lâng chiong Chú î chhut
bōng, goán m̄ chai hē tī tá-lo̍h. [3]Só·-í Pí-tek
kap hit ê pa̍t ê ha̍k-seng chhut-khì kàu bōng.
[4]Nn̄g lâng pîⁿ-pîⁿ cháu; hit ê pa̍t ê ha̍k-seng
cháu choè thâu, pí Pí-tek khah kín, tāi-seng
kàu bōng; àⁿ-lo̍h khoàⁿ bōng lāi, khoàⁿ-kìⁿ
iù-toē pò· hē-teh; to̍k-to̍k bô ji̍p-khì. [6]Se-bûn
Pí-tek tè-āu kàu, ji̍p bōng; khoàⁿ-kìⁿ iù-toē
pò· hē-teh, [7]koh khoàⁿ-kìⁿ pau thâu-khak ê
kun, bô kap iù-toē pò· choè chi̍t ūi, sī lēng-goā
tī chi̍t só·-chāi kńg teh. [8]Hit sî hit ê tāi-seng
kàu bōng ê ha̍k-seng ia̍h ji̍p-khì, khoàⁿ-kìⁿ
chiū sìn. [9]In-ūi in iáu-bē bêng-pe̍k sèng-keng
ê oē, kóng I tek-khak tio̍h tùi sí-lâng tiong
koh-oa̍h. [10]Tùi án-ni nn̄g ê ha̍k-seng tò-khì
ka-kī ê ke.

[11]To̍k-to̍k Má-lī-a khiā tī bōng goā teh thî-
khàu; khàu ê sî, àⁿ-lo̍h khoàⁿ bōng lāi; khoàⁿ-
kìⁿ nn̄g ê thiⁿ-sài chhēng pe̍h saⁿ, chē tī Iâ-so·
ê sin-si só· bat an-tì ê só·-chāi, chi̍t-ê tī thâu,
chi̍t-ê tī kha. [13]In chiū kā i kóng, Hū-jîn-
lâng ah, Siáⁿ-sū khàu? ìn i kóng, In-ūi lâng
chiong goá ê Chú î khì, goá m̄ chai hē I tī
sím-mi̍h só·-chāi. [14]Í-keng kóng chiah ê oē,
chiū hoan-sin ǹg āu-bīn, khoàⁿ-kìⁿ Iâ-so· teh
khiā, iā m̄ chai I sī Iâ-so·. [15]Iâ-so· kā i kóng,
Hū-jîn-lâng ah, siáⁿ-sū thî-khàu? lí chhē chī-
chūi? Má-lī-a phah-sǹg I sī kò· hn̂g ê, chiū
kā I kóng, Thâu-ke ah, lí nā ū kng I khì,
chhiáⁿ kā goá kóng hē I tī sím-mi̍h só·-chāi,
goá chiū khì siu I. [16]Iâ-so· kā i kóng, Má-lī-
a ah. I chiū oa̍t-tńg-sin, ēng Hi-pek-lâi ê oē
kā I kóng, Lia̍p-pho-nî; ì-sù chiū-sī, Sian-siⁿ.
[17]Iâ-so· kā i kóng, Bo̍h-tit bong goá; in-ūi goá
iáu-bē chiūⁿ-khì kìⁿ Pē; lí tio̍h khì chhē goá
ê hiaⁿ-tī kā in kóng, Goá chiūⁿ-khì kìⁿ goá ê
Pē, ia̍h sī lín ê Pē; kìⁿ goá ê Siōng-tè, ia̍h sī
lín ê Siōng-tè. [18]Boa̍t-tāi-lia̍p ê Má-lī-a chiū
khì kā ha̍k-seng kóng, Goá í-keng khoàⁿ-kìⁿ
Chú; koh kóng, Chú ēng chiah ê oē kā i kóng.

[19]Hit ji̍t chiū-sī chhit ji̍t ê thâu chi̍t ji̍t,
í-keng àm, ha̍k-seng in-ūi kiaⁿ Iû-thài lâng,
chiū tī in só· toà ê só·-chāi koaiⁿ mn̂g; Iâ-
so· kàu, khiā tī tiong-kan, kā in kóng, Goān
lín pêng-an. [20]Í-keng kóng chit ê oē, chiū

ēng chhiú kap hia̍p-ē hō͘ in khoà^n. Ha̍k-seng
khoà^n-kì^n Chú, chiū hoa^n-hí. 21Iâ-so͘ koh
kā in kóng, Goān lín pêng-an; goá chhe lín,
chhin-chhiū^n Pē ū chhe goá. 22Í-keng kóng
chit ê oē, chiū tùi in pûn khùi kóng, Lín siū
Sèng Sîn; 23lín sià sím-mi̍h lâng ê choē, chiū
sià-khì; lâu sím-mi̍h lâng ê choē, chiū lâu-teh.

24Ū To-má chheng choè Té-thó͘-má ê, sī
cha̍p-jī ha̍k-seng ê chi̍t-ê, Iâ-so͘ kàu ê sî, i
bô sa^n-kap tī-teh. 25Kî-û ê ha̍k-seng chiū kā i
kóng, Goán chiah-ê í-keng khoà^n-kì^n Chú lah.
Nā-sī To-má kā in kóng, Goá nā bô khoà^n-kì^n
I chhiú-tiong teng ê jiah, bô ēng goá ê chńg-
thâu-á thàm I teng ê jiah, bô ēng goá ê chhiú
thàm I ê hia̍p-ē, goá koat-toàn m̄ sìn.

26Kè poeh ji̍t, I ê ha̍k-seng koh-chài tī chhù-
lāi, To-má ia̍h tī-teh. Mn̂g í-keng koai^n, Iâ-so͘
kàu, khiā tī tiong-ng, kóng, Goān lín pêng-an.
27Chiū kā To-má kóng, Chhun lí ê chńg-thâu-
á lâi khoà^n goá ê chhiú; chhun lí ê chhiú thàm
goá ê hia̍p-ē; bo̍t-tit choè m̄ sìn ê, tio̍h choè
sìn ê. 28To-má ìn kóng, Goá ê Chú ah, goá ê
Siōng-tè ah. 29Iâ-so͘ kā i kóng, Lí in-ūi khoà^n-
kì^n goá chiah sìn; hiah ê bô khoà^n-kì^n lâi sìn
ê lâng, ū hok-khì.

30Iâ-so͘ tī ha̍k-seng ê bīn-chêng, koh ū kiâ^n
choē-choē sîn-jiah, bô kì tī chit pún chheh ê;
31to̍k-to̍k kì chiah-ê, hō͘ lín sìn Iâ-so͘ sī Ki-
tok, sī Siōng-tè ê Kiá^n; sìn, chiū tī I ê miâ
tit-tio̍h oa̍h.

21 Chiah ê tāi-chì í-āu, Iâ-so͘ tī Thê-pí-
lī-a ê hái-pi^n, koh hián-bêng ka-kī hō͘ ha̍k-
seng khoà^n; I ê chhut-hiān kì tī ē-toé. 2Ū Se-
bûn Pí-tek, To-má, chheng Té-thó͘-má, Ka-
lī-lī ê Ka-ná lâng Ná-tàn-gia̍p, Se-pí-thài ê
kiá^n, iáu ū ha̍k-seng nn̄g ê lóng sa^n-kap tī-
teh. 3Se-bûn Pí-tek kā in kóng, Goá beh khì
thó-hî. In kā i kóng, Goán ia̍h beh kap lí
khì. Chiū chhut-khì, chiū^n chûn; hit mî bô
lia̍h-tio̍h sím-mi̍h. 4Thi^n phú-kng, Iâ-so͘ khiā
tī hái-phiâ^n, nā-sī ha̍k-seng m̄ chai I sī Iâ-
so͘. 5Iâ-so͘ chiū kā in kóng, Soè-kiá^n ah, lín
ū mi̍h-phè bô? In kóng, Bô. 6I chiū kā in
kóng, Pha bāng tī chûn ê chià^n pêng, chiū oē
tit-tio̍h. In pha-lo̍h-khì, chiū bāng thoa boē
khí-lâi, sī in-ūi hî choē ê iân-kò͘. 7Tùi án-ni,
Iâ-so͘ só͘ thià^n hit ê ha̍k-seng kā Pí-tek kóng,
Sī Chú lah. Se-bûn Pí-tek chi̍t-ē thia^n-kì^n sī
Chú, in-ūi thǹg-pak-theh chiū ēng goā-sa^n lâi
hâ, thiàu-lo̍h hái. 8Kî-û ê ha̍k-seng, (in-ūi lī
phiâ^n bô hn̄g, iok-lio̍k sa^n-cha̍p tn̄g), ēng soè
chiah chûn lâi thoa hit bāng ê hî. 9Kàu chiū^n
phiâ^n, khoà^n-kì^n ū teh to̍h ê thoà^n, téng-bīn
ū hî, koh ū piá^n. 10Iâ-so͘ kā in kóng, Tú-á
pha-tio̍h ê hî, lia̍h kúi bé lâi. 11Se-bûn Pí-tek
chiū khí-khì, thoa bāng chiū^n phiâ^n, ū toā bé
hî moá-moá, kiōng chi̍t-pah gō͘-cha̍p-sa^n bé;
hî sui-jiân hiah choē, bāng ia̍h bô li̍h. 12Iâ-so͘
kā in kóng, Lâi chia̍h chá tǹg. Ha̍k-seng bô
lâng ká^n mn̄g I, Lí sī chī-chūi? in-ūi chai I sī
Chú. 13Iâ-so͘ kàu, the̍h piá^n hō͘ in, hî ia̍h sī
án-ni. 14Iâ-so͘ tùi sí-lâng tiong koh-oa̍h liáu-
āu, chhut-hiān hō͘ I ê ha̍k-seng khoà^n-kì^n, che
sī tē sa^n pái.

15Í-keng chia̍h chá tǹg, Iâ-so͘ kā Se-bûn Pí-
tek kóng, Iok-hān ê kiá^n Se-bûn, lí thià^n goá
khah-iâ^n chiah-ê mah? Ìn kóng, Chú ah, Sī; lí
chai goá thià^n lí. Iâ-so͘ kā i kóng, Chhī goá ê
iû^n-á-kiá^n. 16Tē jī pái, koh kā i kóng, Iok-hān
ê kiá^n Se-bûn, lí thià^n goá mah? Kóng, Chú
ah, sī; lí chai goá thià^n lí. Iâ-so͘ kā i kóng,
Chiàu-kò͘ goá ê iû^n. 17Tē sa^n pái, kā i kóng,
Iok-hān ê kiá^n, Se-bûn, lí thià^n goá mah? Pí-
tek in-ūi I tē sa^n pái kā i kóng, Lí thià^n goá
mah? chiū iu-būn, kā i kóng, Chú, lí bô só͘
m̄ chai; lí chai goá thià^n lí. Iâ-so͘ kā i kóng,

Chhī goá ê iû^{n}-á. [18]Goá si̍t-si̍t kā lí kóng, Lí
siàu-liân ê sî ēng toà ka-kī pa̍k, chiàu só· ài lâi
kiâ^{n}-iû; to̍k-to̍k kàu lāu, lí beh chhun chhiú,
pa̍t lâng chiū pa̍k lí, thoa lí kàu m̄ ài khì ê
só·-chāi. [19]Iâ-so· kóng che oē, sī chí Pí-tek
beh chái^{n}-iū^{n} sí, lâi êng-kng Siōng-tè. Í-keng
kóng án-ni, chiū kā i kóng, Tè goá. [20]Pí-tek
oa̍t-tńg-sin, khoà^{n}-kì^{n} Iâ-so· só· thià^{n} ê ha̍k-
seng tè in, chiū-sī chêng tī boán-chhan ê sî,
hià^{n} oá Iâ-so· ê heng-khám kóng, Chú ah, boē
lí ê lâng sī chī-chūi? [21]Pí-tek khoà^{n}-kì^{n}, chiū
kā Iâ-so· kóng, Chú ah, chit lâng chái^{n}-iū^{n}?
[22]Iâ-so· kā i kóng, Goá nā ài i tī-teh kàu goá
lâi, kap lí sím-mi̍h kan-sia̍p? lí tio̍h tè goá.
[23]Tùi án-ni, chit ê oē piàn thoân tī hia^{n}-tī ê
tiong-kan, kóng, Chit ê ha̍k-seng boē sí; nā-sī
Iâ-so· m̄ sī kā i kóng i boē sí, to̍k-to̍k kóng,
Goá nā ài i tn̂g-tn̂g tī-teh kàu goá lâi, kap lí
sím-mi̍h kan-sia̍p?

[24]Ū-tio̍h chiah ê sū choè kan-chèng lâi siá
i ê lâng, chiū-sī chit ê ha̍k-seng; koh lán chai
i ê kan-chèng sī chin.

[25]Iâ-so· só· kiâ^{n} iáu ū choē-choē hāng, nā
sûi chi̍t hāng lâi siá, goá phah-sǹg só· kì ê
chheh, sè-kan toé boē liáu.